

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS
SZAKKÖZLÖNY.

ORSZÁGOS
PINCÉR
SZAKKÖZLÖNY

FOGADÓ

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

HIVATALOS KÖZLÖNYE

az „Országos Vendéglős Egyesület”, — a „Székesfevárosi Vendéglős és Kocsmárosok Ipartársulata”,

a Szahadati Szállóak, Vendéglős, Kávéházak és Kocsmárosok és Kocsmárosok Egyesülete — Veszprémi Vendéglős, Kocsmárosok és Kávék Ipartársulata — Kertész Vendéglős, Kocsmárosok és Kávék Ipartársulata — Borsalmi Vendéglős, Kocsmárosok és Kávék Ipartársulata — Csapli Kocsmárosok Ipartársulata, — Sír és Válasz Vendéglős, Kocsmárosok és Kávék Ipartársulata, — Pénz- és Borász Vendéglős Ipartársulata, — Aradi Pincér Öngyógyító és Képzési Egylet, — Németvári Vendéglős Ipartársulata, — Páncsói Pincér Öngyógyító és Képzési Egylet, — Lévelelvi Szállóak, Vendéglős és Kávék Ipartársulata, — Szentesi Vendéglős, Vendéglős és Kávék Ipartársulata, — Zombori Fogadósok és Vendéglős Ipartársulata, — Nemesváradai Vendéglős Ipartársulata, — Hosszabrényi Fogadós, Vendéglős, Kávék és Kocsmárosok Ipartársulata, — Csurgóvármegyei Vendéglős és Kocsmárosok Ipartársulata, — Sopron Alsóvárosi Vendéglős Ipartársulata, — Sárosmegyei Vendéglős Ipartársulata — az Ezerévkvár és Vidéki Fogadós, Vendéglős és Kávék Ipartársulata, — a Ceglédi Vendéglős Ipartársulata, — és a Mezővár, Turóc- és Doroszlói Vendéglős Ipartársulata

Előfizetés: Egy évre 12 K. Félévre 6 K.
Megjelenik 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapigazgató:
FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Sorról-sorra.

Ajándék a marosvásárhelyi polgármesternek. — Tegye nek jelentést Bárcy István polgármester „fotografosának”. — Kartel-kevered s.

A székesfevárosban tartott kongresszus alkalmával több vendéglősnek az öltött eszébe, hogy Marosvásárhely polgármesterét valami ajándék-lélelve kellene meglepni. — Az olyan pártalan és sehol sem tapasztalható szíves fogadatlanság és vendégszeretet, amiben az a kiváló férfiú részesítette a kongresszista vendéglősöket; nem intézőtől el csupán a hála- és köszönet szavával! — mondták az eszme fölötti. — De hogy és mint történjen a nagszerű tények a viszonzása és mitféle ajándék lenne ahhoz méltó? — merült föl a kérdés. Gondolkodtak, tanakodtak, de megállapodni a tárgyra nézve nem tudtak, vagy nem mertek, mert aggodtak, hogy: hátha megtalálják bántani a kitűnő pozását. A tőpéregésnek aztán egy régi, sok tapasztalatu vendéglős eme szavakkal tett véget: — „Ennek a tervezetésnek semmi értelme sincs. Amit Houbauer polgármester ur tett, azt tette az igazi jó magyar ember szokásából, gyönyörű városa és a Székelyföldnek jóhírnevé érdekében. Az országának ez a része, a székesfeöld, természeti kincsekben sokkal szebb, gazdagabb minden Svájcnál s Tirolnál és nemcsak helyi, hanem nagy nemzetgazdasági érdek fekszik abban, hogy ezt a földet mindenki megismerje. Fogadósok, vendéglősök, kávékos érintkeznek mindenkiel s így könnyen kinálkozik alkalmuk, hogy egy a honi vendégeinket, mint az idegeneket Erdélynek erről a gyönyörű részéről, csodás tájsepegeiről és gyógyfürdőiről tájékoztassuk. Az ilyen beszélgetéseknek magva van s hol itt, hol amott hajt ki és hoz szép gyümölcsöt a szép Székelyföld idegenforgalma érdekében. Ez legyen az ajándék; ezzel méltóan viszonzunk a fenn nemest ténny és ezt csak örömmel fogadják el a magyar vendéglősököt a érdek vendégszerető hazigazda, Marosvásárhely érdemes polgármestere.

A multkor „Fogadó” már megemlékezett a marosvásárhelyi kongresszusnak a magyartalan „szálloda” és „szálló” szavak kiküszöbölésére vonatkozó határozati javaslatáról. Ez a javaslat indokolásul együtt a jelen számunk kongresszus tudósításában olvasható. A kongresszus, amikor a javaslatot elfogadta, az Orsz. Vendéglős Egyesületet utasította, hogy ezt az Akadémiával s a többi létező irodalmi körök- és társaságokkal, valamint az újságírók egyesületével is közölje. Mi még arra hívjuk föl az „Országos” vezetőségének figyelmét, hogy fentiekben kívül Bárcy István polgármesterrel, Budapest székesfeleáros „fogadósával” is közölje a határozatot és egyben kérje föl, hogy hasson oda, hogy a város tulajdonát

kepező fogadóknál és pedig: a felsőmargitszeget, az artzi fürdőit és a most épülő sárosgyógytúrdoi fogadóknál alkalmazzák a magyaros „fogadó” szót a *magyartalan* „szálloda” helyett. Bárcy István magyarságja ismeretes s a vezetése alatt álló főváros lakói ma már szintén mind tisztá magyarak; így ezért úgy ille, hogy a legelső nagy magyar város mutasson példát, magyaros elnevezés „fogadó”-val a többi városoknak.

Megkeveredett a sörkartel, azaz: csak keveredik. A keveredett pedig néhány söntés-kocma okozta, amelyek 9-es vagy butikkell hirdetik, hogy ennyi náluk a sör ára. — Micsoda! kilenc „kracir” egy korsó sör! — csodálkoztak el Kartelek az első hírnök szavára. S a „veszhrre” nyomban összeveznyelték a kartelben lévő kőbányai gyarak fő- s aligazgatóit és képviselőit. Küldt aztán, hogy a sör leszállítást az egyik jobb vidéki sörgyár kezdeményezte. Hogy milyen okból? Hát csak az okon, hogy az egyik kartelbeli sörgyár ott len, jóval olcsóbban adta az üveges sör szatocs, fűszernek, és másoknak, mint az a vidéki gyár. Az ilyen és ennel még „nobilisabb” eljárásról ugyan Budapestben is jól ismerik ezt a furcsa tésütélet. Amelynek tulajdonosa, vezetői és igazgatói, valóban megérdemelnék, hogy Wied Vilmos tejedelem segítő csapataba osztnak be őket; bevenni segíteni — Albániai.

Miért szükséges a kötelező társulás a vendéglősiparban?

I.

Erre a kérdésre, amilyen egyszerű, épp olyan választ adhatunk. Azért szükséges, mert anélkül nem remélhető semmi haladás a vendéglősiparban. Azok a szakfértek, kik ennek a tételnek megdöntetlen igazságát felismerik, nem szorulnak különös okfejtésre, hogy helyesen dizingáljanak. Amde, hogy nem vagyunk így az egész vonalon és emeltögvá magyarázunk is kell.

A vendéglősiparban az iparjogi mozgalom jótörőm még újabb kellett dolog. Senki sem gondolt arra nálunk, hogy ez a foglalkozási ág tulajdonképpen még sem olyan mint pl. az utcaöntözés, hanem ipari foglalkozás, mely nemcsak nyers termékeket dolgoz fel, hanem azokat forgalomba is hozza.

Ausztriában pl. a modernebb törvényhozás előtti időben már szervezve voltak a vendéglősök. A régi céhrendszer szerint tartottak lenn egyesületek, de nem azért, hogy épp ennyit alkalmazzák képezék a régi egyesülési formáknak, hanem azért,

mert az összetartásra szükségük volt és ezt belátták és felismerték. Nálunk nem követték sohasem a költődét még az üdvös dolgokban sem. Hiszen német volt az istenada, még ha ánglius is volt. Csak az utóbbi években látjuk bizonyos adóptálást a művelt külföld okos intézményeinek és a már bevált dolgok átvetéit kulturális intézményeinkben.

Igy jutott nálunk is az 1884. évben alkotott ipartörvényben határozott kitézésre, hogy az italmérés, illetve vendéglős ipari foglalkozás. De ennél több nem történt. A vendéglőség, vagyis az italmérés vendéglőszerű gyakorlása ipart képez, mely alá van vetve minden iparügyi rendelkezésnek, törvénynek és szabálynak, anélkül, hogy egyáltalán iparvédelmi jogokat is adtak volna neki. Amit adtak abban a törvényben és annak végrehajtásában, azok csak kötelezések, igen súlyos felelősségvétel volt és az meg van még ma is. Amit nem kell semmiféle más iparágban az ipar gyakorlásához szükséges engedélyek kiadásához mintegy biztosítottok igazolni, az megvan egyes-egyedül a vendéglősiparban. A ki vendéglős akar lenni, annak egyáltalán öt évre visszamenőleg büntetlen előéletének, megbízhatóságát szempontról kifogásolatlannak, magyar honpolgárnak kell lennie. És mindezt meglehető sokértékű béléggel megnevez. hatóságok bizonyítványával igazolni kell.

Ha tehát a leendő vendéglősnek már előre kell igazolnia erkölcsi megbízhatóságát, mert hiszen anélkül szóba sem állnak vele az engedélyek ki- vagy kinemadása fölött döntő hatóságok, akkor annak a törvényes föltételnek valamelyes okának is kell lenni. Semmiféle más iparágban erre nincs szükség. A leendő vendéglősnek az italmérési engedély kérelmezésénél is, meg az iparendéjgy váltásánál is külön-külön kell igazolnia erkölcsi megbízhatóságát. És ha abban legegyszerűbb makulát találnak, nem adnak engedélyt az illetőnek, az nem lehet vendéglős. Ők nélkül azt csak nem írja elő a törvény nőt föltételül!

Igen, az oka az, hogy a vendéglősnek megbízhatónak kell lenni arra, hogy a vendégeinek élelmiszer és italokkal való ellátását láb leheszen bízni. Megbízhatóságot kell igazolnia, hogy azután megbizzan benne, hogy a vendéglősipart kifogásolatlannal, gondozással, nagy figyelemmel és körültekintéssel, közbiztonsággal és közegészségügyi követelményeknek megfelelően vezethesse. Világos tehát, hogy az egyénhez kötött bizalom első lételeme annak, vajjon kaphat-e engedélyt

a vendéglőipar gyakorlására. Ugyanezek a feltételek állnak fenn a kávérszár és fogadórszár névze. Ezen iparágak ilyen különleges viszonyainál fogva kellene, hogy iparvédelmi tekintetben *legalább* olyan elbírálás alá kerüljön, mint a többi iparág, melyeknél az iparigazolási kiadásánál nem kutadják az erkölcsi megbízhatóságát.

Ötödik kongresszusát tartotta, most az ország vendéglőssége és mindegyikén, tehát már ötödösről hangzott el a közki-vásátság, hogy az új iparörvénybe vegyék fel a szakképzettség kimutatását mint elengedhetlen feltételt a vendéglőipar gyakorolhatóságával. Ezzel korltozták j a kötelező társulást, vagyis, hogy minden vendéglős, kocsmáros, kávé és fogadórszár kételes legyen a szakmájára ipartársulatának tagjává lenni. Szakaszítottan úgy, amint az az ipartestületnek van törvényesen kimondva.

Ha az érdekeltek iparosok ennek a szükségét önmaguktól még most sem akarják belátni, amivel éppenséggel *saját érdekeik* ellen cselekednek, akkor iparpolitikai, gazdasági és társadalmi szempontból, a kényser alkalmazásának van helye. A kulturális haladást, a természetes fejlődést nem lehet tartóztatni, de nem is lehet megakadályozni.

TÁRSULATI ÉLET

Miskolc. A „Borsodmegyei vendéglősök, kocsmárosok és kávéosk egyesülete” e hónap 9-én tartotta rendes é. közgyűlést el. *Mayer József* elnökkel mellett. Az előző jelentés és évi zárszámadások beterjesztése után a választásokat ejtették meg. A társulat új tisztáira a következők:

Elnök: id. Mayer József, **alelnök:** Klein Jakab és Geszvein Gyula, **titkár:** Nagy Dezső, **ügyész:** dr. Barna Mór, **ellenőr:** Róth Salamon, számvizsgálók: Réthi Ignác, Korach Adolf, Klein Lipót. **Választmány:** Ausländer Gyula, Böcögő József, Bíró József, Beretz József, Birnbaum Nánán, Deszberg József, Földi Ignác, Deutsch Dezső, Fögel Mór, Fleischer Bertalan, Fazekas Miklós, Grünberger Ignác, Granáth Miksa, Kellner Ignác, Kelentöldi Lipót, Gottfried József, Krausz József, Lefler Béla, Marton Endre, Potenga András, Neuman József, Schnitzer Miksa, Schwarz Sámuel, Wassermann Jakab. — **Poittogok:** Stern Sámuel, Kohn Gyula, Klein Ignác, Gross Henrik, Lengyel Árpád, Sándor Gyula, Szepesi János, Fried Pinkász. — Elnök megköszönte a maga- és tisztársai nevében a bizalmat, majd több kisebb helyi ügy lefolytása után az ülést beeresztette.

Nemetújvár. A Fogadó 11. számában a „Nemetújvári vendéglősök ipartársulata” gyűléséről hozott tudósítással szemben az alábbi sorokat kaptuk:

Társulatunk május 15-én *Pusztaszentmihályon* csupán választmányi gyűlést tartott, amelynél az ipartársulatot érdeklő fontosabb belső ügyeket beszéltük meg, amiről a felvett jegyzőkönyvből bárki is meggyőződhet, így nem való az, hogy a választmányi gyűlésnek legfontosabb tárgya a megtartandó mulatság volt, ami nem is a gyűlés keretén belül tárgyalott, hanem annak beeresztése után és csupán az ipartársulat fiatalága óhajtott és függetlenül az ipartársulat anyagi érdekeitől rendezti is. — Nemetújvár, 1914 június 16-án *Kneffel József* társulati elnök.

Fenti közléshez csak annyit kívánunk fűzni, hogy a hozott tudósítást a p-szentmihályi gyűlés egyik résztvevőjétől kap-

tuk. Ami pedig a társulat nyári mulatságát illeti, hát azt nem itélték el, sőt, magunk is arra buzdítottuk a társulatot vezetőseit, hogy igyekezzenek megragadni és hasznosítani minden alkalmat, ami a társulati vagy ipariparítására szolgál. Kiemeltük azonban azt, hogy a társulatnak fentli és egyáltalán minden ügyének elejébe kellett volna helyezni a Marosvásárhelyi tartott ország. vendéglős kongresszust, amelyhez a vendéglőiparnak következőképpen az iparhoz tartozó összekesnek minden érdeke főzdük. Ez esetben végre a vasmegei vendéglősökről is szó van, akiknek ott kellene lenni minden olyan mozgalomnál, amely a vendéglős ipar javát vagy fejlesztését célozza. Az, hogy a vasmegei kártársak a mostani időnknek megnevezett járást nem érzik annyira és hogy az ő anyagi helyzetük jobb, rendezettebb mint a vendéglősök nagy többségé, — még nem lehet ok arra, hogy a közérdeklő dolgoktól teljesen távol tartassák magukat. Sőt, épp ez a közlőmennyi kell, hogy tetre, összetartás és arra buzdítsa őket, hogy a nehezebb viszonyokkal küzdő kártársak segítségét menjenek. — Tanuljanak összetartást a magyar vendéglősök a horvát kártársaitól s mint ők, tömörüljenek és szervekedjenek! — mondta a kereskedelmi kormány képviselője Marosvásárhelyen. Ezt illene tenni és követni a „mintamegei”-ekről” és a jobb szakképzettségükről ismert vasmegei vendéglősöknél és kocsmárosoknál is.

Mezőtúr. A múlt évben megalakult „Mezőtúr, Turkeve, és Dévanyai Vendéglősök Ipartársulata” alapszabályai a napokban érkeztek le a kereskedelmiügyi miniszterterületre a jóváhagyási záradékkal ellátva. *Lucser Albert* ipartársulati elnök intézkedett, hogy az ipartársulat alakulási gyűlést július hó első felében megtartassa.

Szolnok. Jásznagykunszabolc-megye székesfővárosában mozgalom indult a vendéglősök közt, hogy az ipari érdekek megvédése és a sérlemek orvoslása céljából ipartársulat létesüljön. A mozgalom ügyét Szabó Sándor, Friedrich Ádám, Laposcs Béla kártársak vették kézbe s a szervezkedő gyűlést már a közelebbi napokban össze tojták hívní.

Ölcső sört a népek.

— Főváros és vidéki sörgyárak. —

Ennek a közóhának a kifejezése teljesen egyértelmű azzal a sokszor hangzatosított kívánsággal: le a sörkártelet! A sördrágitást a fogyasztóközönség egyességül a sörgyárak kártelljének köszönheti és hogy nem jöhet létre magánvállalati, mely kártellen kívül állva, előcsalóban hozna forgalomba új sört, azt szintén a sörkártelet akadályozza meg. Példa erre a legújabb kőbányai sörgyár. Szóval: a sörkártelet megszabja a sörárakat és nincs az a hatalom, mely az árvaltoztatásra nézve befojtást képes volna gyakorolni. A sörkártelet diktátor, a ki nagy bőlesen a saját pénzcsákáját tömeti a sörmörö vendéglőssé és a sörtogvasztó közönséggel. A sör ma már nem élvezeti cikk, h nem tápszár, az élelmezés egyik már szükséges cikke, és ezt a saját javára kihasználja a sörkártelet.

Egy eszme kapott szárnyra, melyben annak felvetője *közszégi sörnyár* alapítását hoz javaslata. Az eszme nem új és a megvalósítása sem tartozik ma már a bizonytalanság homályába.

NéhaiBaross Gábor, volt kereskedelemügyi miniszter felvetette egy alkalommal

az országos ipartanácsban a kérdést, hogy vajon lehetne-e öleső és jó sör forgalombahozatalával a mértékellen *pálinkaivást* ellensúlyozni? A nagy alkotó éme akkor *dillami* sörgyár létesítésével foglalkozott. A dolog azonban abban maradt. Ami nálunk még mint eszme motozál a koponyákban és amit még akadémiái hűvös gondolatgátlással perfraktálnak, azt pl. Bécsben már régen megvalósították. Ott már régen megvan a *városi sörgyár*. És ha eleinte a magánökte okvetlenkedése ellen küzdenie is kellett, leküzdölte és a sörárak szabályozója és sakkban tudja tartani a mindig éhes sörkártelet.

Tehát már gyakorlati példa, megbízható adatok állanak ma már Budapest székesfőváros tanácsának rendelkezésére, hogy biztos számadatokkal fellegverkezve induljon ebben a tekintetben is hódító útjára és csinálja meg a fővárosi sörgyárát, amiről most szó van, hogy a nép öleső és jóminőségű sörhöz jutasson. A sörkártelettel, illetve a kártelvéteknél ma már hála istennek nem fog ártani, ha a további vagyonharcolás az eddignél valamivel lassabb tempóban fog haladni. De addig, amíg a főváros vagy más deficitmentes vidéki városok is végképpen elhatározzák magukat az élelmezés ezen fontos ágának termelést saját kezükbe venni, gondoskodhatnának bizony kedvező átmenetről. Ami abból állana, hogy a vidéki jóminőségű söröknek nagyobb forgalmat segítenék biztosítani.

Vannak ma már a vidéki sörgyárak közt elég olyanok, melyek jó gyártmányokat hoznak forgalomba öleső áron, sokkal előcsalóban, mint a kártellen álló kőbányai sörgyárak. A dolog természetesen rejtek, hogy a tőkeépés vidéki sörgyárak saját jól fellogott érdekükben arra törekednek, hogy jó árut bőcsésának a fogyasztóközönség rendelkezésére mert hiszen eszisztenciális érdekekről van szó. A vendéglősök is úgy a maguk, mint a fogyasztó közönség érdekeit tartják szem előtt, ha jóminőségű ölesőbb sört mérnek és elősegítik, hogy a jóminőségű vidéki gyártmányok, a sörgyárak termelőképeségnek megfelelően biztos piacot nyerjenek.

Példát hozunk fel. A *Marosvásárhelyi* tartott országos vendéglős-kongresszus alkalmával módunk volt az ottani sörgyárát megtekinteni és gyártmányainak minőségét megizelni. Konstaltahajtuk, hogy *Bürger Albert*, ennek a sörgyárak a tulajdonosa, mint gyáros éppoly magas színvonalon áll mint amilyen derek kereskedő. Gyártmányainak minőségét és azok árát teljesen versenyképesé találjuk a kőbányai kártellsörökkel. Meglehető szép piaca van már most is, de föléltlenül megerdemli, hogy piaca táguljon és gyártmányainak elhelyezése összhangba jusson termelőképeségével. És ennek a könnyű lehetősége meg van abban, hogy a vendéglős és kocsmáros kártársak — legalább Erdélyben és a szomszédos megyékben — terjeszék és pártolják a marosvásárhelyi *Bürger-sörözde* terméket. És ilyen jobb sörgyár, több is akad hánknban.

Ha a nagy távolság miatt a Budapestre való szállítást drágítja, úgy legalább a vidéki sörgyárak területi közelségében lévő vendéglősök vegyék forgalomba a vidéki gyárak termékeit, mert ezzel abba a kellemes helyzetbe jutnak, hogy ölesőbb árral mellett adhatnak jóminőségű sört vendégeiknek, arra ők maguk sem fizethetnek rá, és a vidéki jó söröknek megérdemelt piacát segítik támogatni.

A június 3., 4-én tartott országos vendégloks kongresszus lefolyása.

A kongresszus 2-ik napja.

A kongresszus második napjára a tárgyszorozatnak majd a legfontosabb része maradt vissza. A vendéglopi körkörtárak, szikvizgyár stb. szövetkezetek ügye, a kartel-kérdés és egyéb fontos indítványok.

A kongresszust Schweitzer Adolf elnök pont fél órákor nyitja meg s előadótól hívja a napirend 6-ik pontja ismertetésére. Mielőtt az történne.

Bernády György főispán szólal föl. A kongresszuson — mondotta — hivatalozás történt a Pénzügyminiszter urra, aki a kongresszura nem küldte el képviselőjét. Tudomás van róla, hogy a Miniszter ur más irányban való elfoglaltsága miatt nem tehetett eleget a megívásának. Egyben azt a kijelentést teszi, hogy a pénzügyi kormány képviselét önként és vállalat a biztosítja a kongresszusra, hogy az itt elhangzott és a pénzügyminiszterium körébe tartozó kérdésekről a leghűbében fogja a Miniszter urat tájékoztatni.

A főispán eme kijelentésére kellesen megjeleneztek s tapsolták a kongresszus tagjai.

Körkörtárak, szikvizgyárak és a kartel-kérdés.

Szűcs Béla előadó ismertetve ezután a körkörtárak ügyét: fölhozza a jászberényi italellőléti és ellátó raktári szövetkezetét, s kimutatja ennek szép hasznosságát hiányokat, a söröshordók szurkolásával kapcsolatos panaszokat és a kapzsi sörkartel séreimes dolgait ismertetve és a következő határozati javaslatot terjesztette be és ajánlotta elfogadására:

Határozati javaslat:

A kongresszus kimondja, hogy a vendégloks gazdasági és anyagi függetlensége érdekében fontosnak tartja adókerületek szerint részvényirtással alapon országsszerte körkörtárakat létesíteni, melyek működése kiterjedjen bor, sör és szesz nagyban való beszerzésére, szikvizgyártásra, ásványvizek beakortozására stb.

A körkörtár fejlesztésével a részvényirtásig szűcsességes kereskedelmi tényezővé válhat, melynek anyagi előnye a részvényes vendégloksnak, mint közvetlen fogysitókknak jutnak jávára.

Tekintve, hogy az általános drágaság leginkább vagy a termelői, vagy a közvetítő kereskedelem kartelliszur megállapodásainak következménye, mely megállapodásnak természetsszerűleg az a célja, hogy az életsükségletek kielégítésére szükséges anyagokat és cikkeket minél drágább árakon és ezen árak változatlan fenntartásával hozhassák forgalomba és a fogysitók közönség kényserhelyezését saját anyagi előnyükre kizsákmányolhassák: a kongresszus ezt az eljárást uszorán tartja, amit az államnak megtrénni nem szabad, mert ez nem túl meg: a szűcsességes vagyonszerzés megengedett korlátain. Ez oknál fogva kéri a kongresszus a kormányt, megfelelő kartell-törvény alkotására, melynek hatálya a sörgyárosok kartelljére is kiterjesztendő.

A mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről szóló 1907. évi V. t. c. 16. szaksza első bekezdésében foglalt időszakos hitelési-kötelezettség föltiltelni terjesztessék ki a söröshordókra is, mert a vendégloks és kocsmárosok arról győződték meg, hogy a sörös hordók ártalmatlan nemcsak azon mértékben nem felel meg a vonatkozó miniszteri rendelet 49. §-ában megengedett eltérésnek, hanem annál sokkal nagyobb hiányokat állapítanak meg esetről-esetre.

Az ezen javaslatban foglalt kívánalmaknak megfelelően az illetékes szakminiszter urak elé kérvénnyel járul a kongresszus.

Bürger Albert szaksszerűleg ügyessék a kérdést megvilágítani. Azt mondja, hogy a söröshordók ártalmatlan sok esetben nem hogy kisebbedik, hanem kibővíti és pedig a szurok-kiégetés folytán. A körkörtárak és szövetk. szikvizgyárak szerinte nem vezethetnek célra; különben is ez az ipar és kereskedelem más terébe vág. Ez oknál indítványozza a 6-ik pontnak a napirendről való levételét.

Dr. Gyenes Manó a következteteket mondja.

Tisztelt kongresszus! Bürger Albert ur indítványát, hogy t. i. a kongresszus a kartel-kérdés fölött térjen napirendre, a magam részéről nem csak hogy el nem fogadom, de még a t. Előadó ur határozati javaslatát is szigorubb formába öntetni ajánlatom. A kartel-kérdés fölött eliskáni t. Kongresszus nem csak hogy nem lehet, nem szabad, de azzal behatónan foglalkozunk, az ellene való védekezés módja fölül tanácsozunk, cselekednünk kell. Ma, a midőn a kartelek révén a fogysitók közönség már a nélkülözhetetlen élelmiszerek terén is valóssággal kiuzorázattak, nekünk nem szabad szemet hunynunk, füleinket bedugnunk.

És itt különösen egy cikkre hívom fel a t. Kongresszus figyelmét, t. i. a sörre. A sör ma már épp oly általános fogysitási — s nem luxus — cikk, mint bármely más élelmiszer. Általános érdeke egy vendégloks karnak, mint az egész nagy fogysitók közönségnek, hogy a sörfogysitási terén divó anomáliák megszűntessenek, vagyis hogy a sörkartel garázdálkodásának gát vetessék. — A következő pótjavaslatot terjeszti be.

Határozati pótjavaslat.

Az országos vendégloks kongresszus Marosvásárhelyen 1914. évi június hó 3. és 4-én tartott tanácskozásán megállapítja, miszerint a kőbányai sörgyárak kartellei szintén egy határozat előidézője a vendéglopi arnyak változás helyzetének. A kartel ugyanis a vendéglopiharhoz tartozó veőközönség tagjai között feloszla, az által minden egyes kartellra a neki jutott veőközönség között monopolis helyzetbe jut, azzal kénye-kevede szerint bánik. Ennek folyamánya, hogy a vendégloks szabad vásárlási akaratát nem érvényesülhet, üzletében csakis olyan minőségű sör mérhet, amilyet a részére jutott kartelltag szállít s ha a vendégloks üzleti érdeke egy kívánna, hogy más gyártmányú kőbányai sör mérjen, ezt nem teheti, mert szállítóját ott nem hagyhatja, másik kartelltagtól árul semmi szin alatt sem kap. A szabad versenynek ezen lehetetlen tétéle a mig egyrészt a kartelltagok részére arnyatlan előnyökkel jár, addig másrészt a veőközönség kizsákmányolását, igen sok esetben teljes anyagi romlását idézi elő.

Ezen tagadhatatlan tények rövid megállapítás mellett a kongresszus kimondja, miszerint az állapotokon egy sürgősen megalakotandó szigorú, a kartel egyáltalán lehetetlen levő törvény lenne képes segíteni. Egy ilyen törvény mielőbbi meghozatalára a kongresszus a kormány figyelmét fölhasználva kéri.

Ámde addig is, a mig egy ilyen kartell-törvény meghozatala remélhető lenne, a mi figyelmem a törvényhozások idegenkedésére, sajnos egyhama: be nem követhetik, a vendégloksnak a sörkartel hatalmi tulkapásai ellen védekezniök kell, s pedig az által, hogy részvényirtással alapon maguk a vendégloks alapítanak Kőbányán egy sörgyárat, a

mely hivatala lesz versenyével a kartel ellen a vendégloks érdekeit megvédeni.

Tekintettel arra, hogy Magyarországon közel 100,000 italmérő van, a kongresszus alaposan hiszi és elvárja, hogy az eszme mihamarabb testet ölt.

Berger Herman egyes kijelentésével egyet ért Bürger urral. A „ráfólas” tekintetében azonban más állásponton van. A sörös hordókat évente 4-szer „ráfóllják” és bizony olyképen, hogy egy-egy jó fölliter és évente 2-3 liter sörös inkább kibebb lesz az ártartalom. Erre pedig a vendégloks fölliternek rá.

Sándor István (Nagyenyed), szintén a hitelésítés kérdésért és a sörkartel garázdálkodási eljárásat teszi szóvá; megemlékezően az ezelőtt fölül vendégloks sörgyára alapítása mozgalmáról, melynek sikerfélése lenti mizériákat lett volna hivatás kiküszöbölni.

Dr. Müller Herman szerint, más a Bürger ur által említett marosvásárhelyi tisztviselői volt szövetsége s más a vendégloks által tervezett körkörtári és szikvizgyári szövetkezetek. Ismertetve a nagysebény vendégloks részv. társ. alapon álló sörkartár, szikvizgyári-likör stb. szövetkezet vagy hasznossal járó működését. A gyárosok nem fölliternek a vendégloks érdekeivel, így ezekben sem szabad mások érdekeire figyelemmel lenni.

Weinzierer Miksa (Eperjes) az eperjesi vendégloks sör- és szikvizgyára működésével igazolja a körkörtárak ügyét A határozati javaslatot pártolja.

Ásdány Imre (Budapest) a kőbányai szikvizgyára nagyobb arányú forgalmával mutatja ki, hogy a vendégloks és kocsmárosoknak nagy érdeket képezi a körkörtárak létesítése. Az ő szikvizgyáruk 3 és 4 fölliterrel adja tagjainak a szikvizet s emellett is horribilis hasznot ért el. (A kartel-szikvizgyárak 10 fölliterrel adták a szikviz övegét, amikor a kőbányaiak gyárukartélték.) Ezt követte az ásványvizkartár, mig most pékműhelyt fognak felállítani. A szóv. körkörtárak ügyét különösen ajánlja kartársai figyelmébe.

László György (Marosvásárhely) a magyar sörök pártolásától szól, de a kartellizotott sörgyárak termelékével szemben a vidéki nagyok gyárak jobb sörét ajánlja. Illusztrálás fölhozza a marosvásárhelyi Bürger sörgyár-t, mely termelékével akár a kőbányai sörözdekkel is kiállja a versenyt.

Dósi Henrik (Sóvár) a boroshordók hitelésítését teszi szóvá. Itt is történni „ráfóllás” olyképen, hogy a hordófogóka kiszárad, összemegy s az ártalmatlan megszorításával kibebbedik az ártartalom. 5—6 liter is veszteségbe megy egy közönes hordóal.

Bürger Albert (M.-vásárhely) megjegyezti kívánja, hogy a vendégloks által függetlenül létesített sörkartárak a sörözödeknek is előnyét képezik, mert azok bizonyos berendezés-kiadásoktól szabaddulnak. Ó különben a munka megosztás elve alapján tette előző kijelentését, hogy különböző gazdasági és termelési ágak ne összpontosuljanak egy kézben.

Feuerstein Herman a kartellekkel szemben szintén a háziékeletést és szikvizgyári szövetkezeteket ajánlja.

Előadó relléktől az elhangzott beszédekre. Fölemli, hogy a söröshordókra vonatkozó kijelentésait az „Országoshoz” beérkezett panaszok, tehát hivatalos adatok alapján tette. A fölszólok által fölhozott érvek különben meggyőzőhettek mindenkint

arról, hogy a vendéglősöknek igen fontos érdekeit képezi a fentiek szerint való védekezés. Ajánlja a határozati javaslat elfogadását.

A kongresszus az elődai javaslatot dr. Gyenes M. határozati pótvajaslalval együlti elfogadja.

Az elnöklet közben Szentgyörgyi Ferenc veszi át.

Következik a napirend VII. pontja a fumei ügy.

A fumei fura állapotok.

Meider Ignác (Fiume) ismerteti ezt a pontot. Négyász vendéglős képviselőiben négyen jelentek itt meg, hogy ügyüket itt ismertessék és annak pártolását a kongresszus illetve az Orsz. Vendéglős Egyesület útján a kormánytól várják. Ismerteti a fumei italmérési és fogasztási adózási viszonyokat, amelyek annyira viszásk és ódiak, hogy ehhez fogható nem Magyarországon, és egész Európában se lehet találni. Mindez különben egy régi (1839. évi) császári paténson alapszik. Akkor Fiume még szabad kikötő volt s lehet, hogy akkor arra szükség is volt. Ma azonban, amikor Fiuméből 12 óra alatt lehet Budapestre jutni, szinte elképzelhetetlen ez a helyzet. Megismerteti, hogy Fiumében nemcsak közönséges — de jóval a nagyobb — illetek, fogasztási stb. re adóztatják meg az italmérőket, hanem azoknak az előadói áról 35% -ot kell fizetni a fogasztási hivatalnak. Hasonlóan lesznek megadóztatva a privát fogasztók is. A földmivességi kormány jelenlévő kiküldötté figyelmét főlhívja, hogy magyar bortermelőktől Fiumében nem vásárolhatnak bort, a fenti nagy adózásk miatt. A fumei kocsmárosok kénytelenek az olcsó petiozálit, rossz dalmát borokat beszerezni és mérni. — (Az előkelő Schwarz Herman veszi át). — S mindez azért van, mert 1888-ban, amikor a regale jogot fölfüggesztették, ezt az ügyet is a város vette kezébe. Innen van, hogy Fiumében még a nem állampolgárok is kaphatnak italmérési engedélyt. Van a városnak egy 114 §-ból álló szabályzata, melynek fele — 77. § — büntetésekre terjed ki, ami aztán valóságos spiclierekre teremtett. Az ilyen inkvizítor Fiumében bárkiné a lakásába bemehet és ott földúlhat s foghathat mindent. Hogy ez mennyire immorális, azt hiszi, mondani se kell. Ők nem akarnak semmiféle kivételes állapotokat, mint jó fumeiek nem akarnak a város ellen tenni, ők csak azt kívánják, hogy oly elbánásban legyen részükhöz, mint az állam többi adózott polgárainak. A jelenlévő belügyminiszterium kiküldötté útján azt kéri, hogy vizsgálta meg a miniszter a kérdéseket s ha lehet, segítsenek azokon. Ajánlja az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat.

A kongresszus megállapítja, hogy Fiume városában az 1839. évi óta hatályban lévő és császári patenssel, később 1875-ben a magyar királyi kormány által is jóváhagyott fogasztási adószabályzat elavult, az italmérő üzleteket károsítja, a boritall telesen megdrágítja olyannyira, hogy a fogasztók közönségnek majdnem lehetetlenné teszi a borközpasztást a vendéglőben és elősegíti a csempezést, mivel a magánfogasztók kevesebb fogasztási adót fizet a bor és pálinka után, mint a hivatos italmérő. Ennek természetes következménye az az ellenőrizhetetlen tény, hogy a vendéglősök, kocsmárosok és kávéskók az olcsóbb fogasztási adó szerint igyekeznek italszükségletüket beszerezni.

Megállapítja továbbá a kongresszus azt is, hogy a mai fogasztási adórendszer mellett

a városi hatóság, mintegy kényszeríti az italmérőket a lehető legnagyobb csempezés alkalmazására, ami viszont olyan nagy költséggel járó kérdéskézi és ellenőrzési apparátus fenntartása tesz szükségessé, hogy a város javára eső haszon nagy részeit ezek a költségek emészti föl és minthogy a város önkormányzati szerve ezen az állapoton változtatni nem óhajt, a kormány pedig saját hatáskörében az ügy igazgósági és méltányos rendezését nem kezdeményezheti;

kimondja a kongresszus, hogy felkéri a m. kir. kormányt, miszerint az 1899. évi VI. t. c. 8. §-ának 2. bekezdésében nyert felhatalmazása folytán a más magyarák városokra mint zárt fogasztási adóterületekre vérokrési fogasztási adórendszeri sürgetősen terjessze ki Fiume városára is, ami annál is inkább elrendelhető, mivel azáltal Fiume város a fogasztási adójevelemben nem szenved hátrányt.

A határozati javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta.

Előadó ezután felolvasta a „Székesfehérvári vendéglősök, és kávéskók ipartársulata” panaszát, mely arról szól, hogy a pénzügyi hatóság teljesen ignorálja a túsulat beadványát, panaszait és kéri a kongresszust, hogy az iránt terjessen panaszt a pénzügyminiszter elé és kérje, hogy utaltsa a pénzügyigazgatóságokat, miszerint vendéglői szakügyekben szerezze be a területükön lévő ipartársulati véleményét. Az indítvány elfogadott.

A megtevévedett Székfü könyve.

— A magyartalan „szálloda” kikészítőlése. —

Következett Szentgyörgyi Ferenc (Kassa) indítványa, ki azt a következő beszéd kíséretében nyújtotta be:

Mélyen tisztelt Kongresszus! Kedves barátaim!

Összegyűltünk az ország különböző részeiből, hogy súlyos bajainknak és panaszainknak kifejezését adjuk; erős a reményünk arra, hogy bőles és jóakaratu vezetőségünknek sikerülni is fog valamit bajainkon enyhíteni.

Tisztelt Kongresszus!

En itt Kassa sz. kir. város vendéglőséi képevelem. Kassa is, de ezek az erdélyi bércek is mind híresek voltak arról, hogy száadolgok tárgyalása mellett az emberek nemzeti érületüknek is kifejezést adtak. Tudja és érzi azt mindenki, hogy a nemzeti érület többi időben nagy sérelmet szenvedett. Akadt az országban egy megtevévedett ember, aki dicső emlékü Rákóczi fejedelünk kultuszát és becsületét kétségbe vonta és sárba tiporta. Erre nézve még könyvet is adott ki. Volt aztán még egy makjárvg: Hild Arnold, aki ezt a dicsletlen könyvet az akadémianak előadásra és kiadásra ajánlotta. Egyéltérünk — azt hiszem — abban a kívánságban, hogy az ilyen tulánok, szeükfűk vagy makjárvgok híresnek minél előbb gyökerestől kiszáradnának.

Tisztelt Kartársaim!

Ilyen sérelem mellett a magyar vendéglősöknek sem szabad elhaladni szólanul. Ehhez nekünk ép anygi jogunk van, mint más testületeknek vagy kulturintézményeknek. Eltekintve attól, hogy mi vagyunk az ország legnagyobb adófizetői, mi vagyunk azok, akik hajlékot adunk mindenkinek és mindennek. A mi hajlékunk talain — városon ép úgy mint falukon — elhelyeznek mindenféle lelthivásokat és hirdetések. A katonák kanttinkban nyernekb buzdítást a csatára, az ujságrók vendéglősökben és kávéházakban gyűjtik össze a napi híreket és vasárnap krónikáikat. 1848 évi március 15-én a nemzeti követelések 12 pontját a Pilvax

kávéházban szerkesztették meg és hirdették ki. Vegye a tisztelt kongresszus indoklatait, hogy én az itt következő javaslatomat bejterjeszem, amelynek egyben elfogadását is kérem:

Indítvány.

A Marosvásárhelyen 1914. évi június 3. és 4. én tartott országos vendéglős kongresszus legmelyebb megbotránkozásának ok kifejezését a Székfü könyve fölött és visszautasít minden oly szót vagy betűt, ami dicső fejedelünk, Rákóczi Ferenc emléket és nagyságát sértené.

Csalakozik a kongresszus mindazon országos határozatokhoz, melyeket ebben az ügyben meghoztak.

Erről az országos kongresszus dr. Pallagy Aladár urat mint a mozgalom vezetőjét azon kérelemmel értesíti, hogy ezen határozatunkról az összes hasonló érzelmi testületeket értesítse.

Dr. Gyenes Manó, az „Országos” ügyész a fentiekkel kapcsolatban a következőket mondta:

Tisztelt Uram! Azt hiszem az egész kongresszus véleményét nyilvánítottam, a midőn Szentgyörgyi ur indítványát egész terjedelmében lelkesedéssel elfogadandónak tartom. A magyar vendéglősök egyeteme mindenkor tanulejt adta hazafiaságának, ezáltal sem túri szógtalan ama gyalkodásokot, amelyek a nagy és dicső fejedelem szent emléket bemocsokolni igyekeznek. A kongresszus a rágalmozd ezen eljárása fölött megvetésének ad kifejezést.

Engedje meg a t. kongresszus, hogy ezen hazafias felbuzdulás alkalmával egy másik, szintén hazafias indítvánnyal járjak a t. kongresszus elé. Arról van szó, hogy a vendéglős ipar terén egy magyartalan kifejezés vert gyökeret, ez a szó: a „szálloda”. Ennek a szónak a kikészítőléseről s helyette a „fogadó” elnevezés meghonosítását indítványozom a következő határozati javaslattal:

Határozati javaslat.

Minden nemzet, de különben a magyának hazafii kötelesség édes hazája nyelvét nemcsak a legnagyobb tiszteléssel tartani, de azt ille teltelőleg ápolni, az időben szavakot, kifejezéseket megosztítani, mert csak így érvényesülhet a közös jelzava: „Nyelvében él a nemzet”. A hazai vendéglősiparhoz tartozókat szintén áthajta ezen hazafii érzés és kötelesség a puszán ezen szempontból — a nékül, hogy az erre hivato-trabak hatáskörét magának tulajdonítani akarja, egy vendéglősipar körébe tartozó, a közönségben gyökört vert magyartalan szó kikészítőlést óhajtja, s terjessze. — Ezen a magyar nyelvől igen távol álló kifejezés: a „szálloda”. Hogyan keletkezett ez a szó s mi igazolja annak magyartalanságát? A szálloda képzett szó, s nem más mint közönséges szolgai fordítás a német *Einkerberühirshausen*. Ugyanis a mult század 50 és 60-as éveiben a fogadóskók és vendéglősök tulánomlógó németek voltak és így inkább alkalmaták a nekik jobban hangzó németes, illetve az ebből fordított „szálloda” elnevezést. — Meg kell azonban jegyeztünk, hogy a törsgyökere magyar vidéknek már akkor is vendéglősök, s a nagyobb illetek rövidítve: „fogadó” elnevezésű birtak.

Hogy a szálloda nemnyire nem magyaros kifejezés, legmeggyőzőbben igazolja a legújabb törvényalkotás is. Az 1911. évi I. L. c. az új polgári perrendtartás I. §-ának g. pontja, a hol a járásbírósg hatásköréről van szó; szórol-szóra így szól: „Egyrészlől az utas, másrészlől pedig a fogadó, vagy szállásadó stb. között keletkezett perék.” — Megjegyzendő, hogy ez a törvény egyéb elbírálói előnye mellett, egyike a legutolsákb magyar nyelvzetű törvényhozási aktusoknak.

Az országos vendéglős egyesület kongresszusa mindezeknél fogva elhatározza, hogy a „szálloda” elnevezésnek „fogadó” elnevezésre való kicserélését a saakkörökben, mint a nagyközönség, különösen a

sajtó terén a legszelebb alapon terjeszteni kívánja, e végbéli támogatást kér a hazai sajtótól, köriban fordul az összes hazai fogadóokhoz a céltól, hogy ületeiket ezural „szálloda” elnevezés helyett „fogadó” és emellett (az idegenek szempontjából) nemetközti „Hotel” elnevezéssel illessék s eme határozatról értesíti a magyar tudományos Akadémia.

A kongresszus mindkét javaslatot nagy lelkesedéssel elfogadta.

Az elnöklést közben Schweitzer Adolf veszi át.

Az Orsz. V. egyesület nagygyűlése — vendégülközítő tömörítése.

Bernády György főispán emelkedett most szószárra. Elsősorban a legmeglebbebb óhajait az „Országos Vendéglős Egyesület” gyarapodását és szaporodását. Az a testület, mely ilyen komoly céltudatos munkát végez a kar érdekében, minden részről támogatást és elismerést érdemel. Az elhangzott egyes felszólalásokból és az előadói határozati javaslatokból mint egyik nagyobb szerelme hírelében azt meríti ki, mintha a pénzügyi kormány az italmérésék számát igyekeznek emelni. Ó úgy látja és tudja, hogy a kormány intenciója ép az ellenkező. Szó volt arról is, hogy a kormány a vendégülközítő helyzetét nem törődik. Ennek könnyű a megcélolása. ha nem történne, nem volna itt a kongresszus képviselője. Hogy a pénzügyminiszterium kiküldöttje nem lehetett jelen, — erre vonatkozólag ismételtlen megemlíti, hogy ő maga kívánja a Pénzügyminiszter urat az itt történetekről híven értesíteni. A szerelmeit említteti egyes törvényekre nézve könnyebb a helyzete és a horvát kiküldöttnek a fehér asztalnál elhangzott szavai idezi, mely szerint ép oly fontos törvényeknél, mint a mértékhatárolási és munkabiztosító törvények beuyításánál, még csak egy felszólalás se történt a képviselőházban. Ó mint demokratikus gondolkodó ember, a nehezebb viszonyok közt lévő osztályok és különösen az iparos osztályok érdekét mindig szem előtt tartva, következőképen a vendégülközítő érdeke is megkívánja a védelmet. Hűrelmele ajánlja beváratni a kiválmak teljesítését. Mindennek különben a könnyebb módja és lehetősége az volna, hogy a vendégülközítő tartozók mind egyttve tömörüljenek! Általános és hazafias érdeket lát abban, ha a vendégülközítő minél nagyobb agilitással tejtének ki. Az Orsz. Vendéglős Egyesület nagygyűlése és fejlesztése érdeke egy vendégülközítőnek mint az ország közgazdaságának. Amidőn ismételtlen is igéri, hogy nemcsak a kormány képviselőit, hanem ő is azon lesz, hogy a kongresszus kiválmakait illetékes helyen minél nagyobb figyelembel részesítse. — Isten áldását kéri a kongresszus munkájára!

Bernády főispán beszédét nagy helyesléssel foglalta a kongresszus.

Bucsuuszó.

Ezután dr. Gyenes M. a vezetőség nevében az alábbi bucsuszó beszédet tartotta. T. Kongresszus!

Tanácskozásunk befejeztével elérkezett a szomorú pillanathoz, a bucsuzkodáshoz!

Mielőtt ezt a t. vezetőség megbízásából megtenném, ki kell jelentenem, hogy a főispán ur ő méltóságának imént elhangzott szavaiat mindenben nem érthetek egyet. Ennek indoklását azonban ezuttal tartózkodom, mert nem akarom esetleges vitaközzé az ünneptélyes pillanatot zavarni.

T. Kongresszus! Mielőtt elválnánk, kedves kötelességemnek tartom a kongresszus mely hájától tolmácsolni dr. Bernády György fő-

ispán ur ő méltóságát előtti, a ki — bárha közjogi állása erre nem kötelezte — oly szíves volt a kongresszus fényét folytonos jelenlétével annyira emelni, a tanácskozásokat nemcsak a legnagyobb figyelembel kísérni, de azon föl is szállani. — Azon kijelentésével pedig, hogy a pénzügyminiszter urnak — miután a kongresszuson magát nem képviseltette — ő fog a kongresszus lefolyását lerántani, az egész vendéglős kart nagy hállára kötelezte. — Hállás köszönettel tartozunk a kormány többi képviselőinek, nevezetesen a bel-, kereskedelem- és földmívelésügyi miniszter kiküldöttének, a kikőt biztató ígéretekert kaptunk, miszerint a vendéglős ipar bajai felől szószólok lesznek az illetékes miniszter urnáknál.

Különös hállával kell megemlékeznünk Marosvásárhely szab. kir. városától, annak közönségéről s tenkölt gondolkodóúú polgarmestertől. A vendéglősök sokáig ezültükben fogtak tartani az itten töltött napokat. Az a fényes fogadtatás, páratlan vendégzeretet, a melyben a kongresszus tagjai lépten-nyomon részesültek ugy a hivatalos körök, mint a város minden egyes lakosa részéről, kell, hogy viszonzatlanul ne maradjon A vendéglősök egyik felatatóhoz tartozik az idegenforgalom emelése. Arra hívom fel a kongresszus tagjait, hogy innét haza menve hívják fel mindenfelé a figyelmet erre a szép városra, a hol a kongresszus oly remek kulturpalaotában tanácskozott, minő alig van a kontinensen, hívják fel az utazni viyóék figyelmét hazánk eremek vidékére. Erdélyre s annak szép széközfővárosára.

Nagy köszönettel tartozunk a helyi ipartársulatnak s annak érdemes elnökének s jegyzőjének, az igen t. helyi sajtónak, Marosvásárhely igen t. főkapitányának. Végül köszönet a keresk. és iparkamara igen tisztelt elnökét a tanácskozás vezetéseért, s kérem a jó Isten, áldja meg minden jóval édes hazánkat!

Hofbauer Aurél polgármester bucsuzott még pár meleg szóval a kongresszus tagjaitól, a város kedves vendégeitől. Áldást és sikert kívánt a kongresszus nemes munkájára.

Schweitzer Adolf mondott azután néhány keresetlen és őszinte szóban köszönetet a város kiváló vezetőjének Hofbauer polgármesternek ama nemes ténykedéséért és támogatásáért, amellyel a kongresszus sikerét elősegítette és lényeg emelte. Azután a vendéglősök V-ik orsz. kongresszusát lelkes éljenzés közben berekesztette.

Kongresszus után.

A város megtekintése. — A Bürger-sörgár ugyan- a „Vörös bika”-ban. — Kirándulások. — Elutazás.

A kongresszus napján déli egy órakor, amikor a kongresszus befejeztét nyert, a „Buzogány-féle Központi-fogadó” termébe gyűltek társas ebédre. Ebéd után a város nevezetességeit tekintették meg, amit az előző nap a legjobb akarat mellett se tehettek a kongresszust. Délután öt órára a Bürger-sörgár gazdag uzsonnával várta a vendéglősöket a „Vörös bika” kerti helyiségekbe. Este Marosvásárhely híres specialitását: a „flekkent” tapasztalták meg több vendéglősök a kartsárok. Többen voltak, akik a félhát gyorsan elutaztak. Ugyancsak többen már a reggeli vonattal utaztak el, míg 30–40-en a déli vonattal Marosvásárra az árvizi szakadékok s a kincstári sőbányák megtekintésére rándultak ki. Mások Tövisen át Arad felé utaztak s ill utjaktat megszakítva a magyar Golgotához zárandokoltak. Ötödikére már csak azok maradtak Marosvásárhelyen, akik a szépséges táju Borszék és Szováta földőkre rándultak ki.

A kongresszusták közül többen, mielőtt elutaztak, fölkeresték Schweitzer Adolt, a marosvásárhelyi ipartársulat elnökét, hogy elbucsuzzanak tőle és hogy ismételen is elismerésüket fejezzék ki a végzett munkáért, amelyek a kongresszus sikerét oly gyönyörűen biztosították. És valóban, a marosvásárhelyi és marostordai ipartársulat derék feje: Schweitzer Adolf és ő jobb keze, a minden vendéglős ügyeknek igazgi lelke: Magyar Dénes társulat jegyző, akik egy országos kongresszusnak rendezési munkáitól oly rövid idő alatt és oly megtelegen vették el, — minden elismerést és dicsőrelet megérdemelve az ország vendéglősei részéről.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET HIVATALOS KOZLEMÉNYEL.

Közelem. Felkérjük az Orsz. Vend. Egyesület egyes tagjait, valamint az egyesülethez tartozó ipartársulatokat, hogy a hátralékos tagdíjakat mielőbb beküldeni ziveskedjenek, mert az Egyesületnek is vannak anyagi kötelességei.

Az elnökség

Felkérjük a vidéki kartsárok, hogy az Országos Vendéglős Egyesületbe való belépésüket jelentsék be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. Beíratási díj 2 kor. Évi tagdíj 4 kor.

Az Elnökség.

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROK IPARTÁRSULATA HIVATALOS KOZLEMÉNYEL.

Az Ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13. II. 20. sz. a van.

Hivatalos órák: minden hétfőn és szerdán és pénteken délután 3–6 óráig.

Jogitanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az íránt az ipartársulat írodájához fordul.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” utján közzétejtik.

Alkoholmentes italok kimérése és megadózása.

Új jövedelmi forrás, amivel nagyban csökkenteni lehet a tulmagas vendéglős italméréséi és fogyasztási adókat.

A pénzügyörök szaklapjának mult havi számában egy pénzügyörégi feltegyázó a fenti kérdéssel foglalkozik behatóan és idén érdekesen fejtí ki, hogy ebben a kérdésben sem az italmérés, sem az italdó törvény határozott intézkedést nem tartalmaz és így vitás 1-ször: kell-e annak italmérését engedély, aki alkoholmentes italokat mér, 2-szor pedig: adózás alá esnek-e ezek az italok. Ugyanis az 1899. évi XXV. t. c. 1. §-a értelmében a bormustnak az 50 literen aluli árusításához italmérés engedély szükségesletik. Nagyon kétségés tehát, hogy a fenti idézett törvény helyesen alkalmazták-e, ha bormustól van szó.

Hogyan a bormustból és a többi gyümölcs-nemékből alkoholmentes ital nyerhető legyen, az egyik legfontosabb tényező: az erjedés megakadályozása. Előttisa Ha tehát a bormust alkoholmentes oldatú italdó dolgoztatik tel, önként következik, hogy mult bormust megszűnt szerepelti s csak

mint valamely folyadék jöhet számításba. Ez tehát az z pont, ahol határt kell vonni a két italmérő között és eldönteni, hogy a bormustnak mint alkoholmentes italnak forgalombahozatálhoz kell-e engedély? Egy miniszteri körrendelet meghatározza, hogy a gyümölcsbor kimeréséhez kell engedély, de nem kell a gyümölcs kimeréséhez. — A közlemény írója végül arra a következtetésre jut, hogy az érvényben levő italmérési törvény szerint az alkoholmentes italok kimeréséhez ugyan nem szükséges italmérési engedély, azonban a bormust után, dacára annak, hogy később mint alkoholmentes ital kerül forgosztásra, megítézendő volna az italadó, mert mint bormust lett beszerezve.

A legérdekesebb pedig az egész közteményben az, hogy ha valaki szüret után alkoholmentes bormustot kezdené kimeríteni, azt italmérési engedély és italforgasztási adófeltes nélkül bátran megsekelekedhetné, anélkül, hogy a haja szála is megörbülne.

Annyi bizonyos, hogy az alkoholmentes italok térfogatával ma már számolni kell. A marosvásárhelyi vendégfogó kongresszus az italmérési törvény revíziójával is foglalkoztat. Miután az italmérési jog állami monopól, ajánlatos volna a revíziós javaslatba illetve a határozati javaslatot a miniszter eljuttató memorandumába felvenni, hogy külön helyiségekben gyakorolt alkoholmentes italméréshez is szükséges italmérési engedély és hogy azok az italok is a közforgasztási adózás alá esnek. Miután a pénzügyminiszter urnak az államháztartásban és egybeült szükségelt pének előteremtése ugyanis gondot okoz, figyelmébe ajánljuk ezt az új jövedelmi forrást; azaz azonban, hogy amily összeget az alkoholmentes italok megadóztatása ki fog tenni, ugyanannyival csökkentse a vendégfogók és kocsmárosok italmérési és forgasztási adóját. Azt hisszük, ez a kívánalmunk oly csekély, hogy azt a magyar pénzügyi kormány minden további gondolkodás nélkül teljesítheti.

Tanulmányok a kongresszusról.

A marosvásárhelyi kongresszus külső fényéről a krónikás hivatott s fog is bizonyára méltóan megemlékezni. Mi próbáljuk meg a belső lényegét, a várható eredményeket leszární. Mindenekelőtt megállapíthatjuk, hogy figyelemmel az óriási távolságra, figyelemmel a kongresszus előkészítésére rendelkezésre állott túlviró időre, a kongresszus látogatottsága mivel sem maradt mögötte az eddigi kongresszusainknak. Különben is nem az a lényeg egy kongresszusnál, hogy egy-egy ipartársulat, avagy megyéjé hány ember képviseli a kongresszuson, hanem hogy hány ipartársulat, hány megye vagy járás volt képviselve. Ebben a tekintetben az idei kongresszus fölülmúlta még a 2 év előtti is, mert Marosvásárhelyt képviselve volt Magyarország minden vidékét, Dunáninnen, Dunántul, Tiszáninnen, Tiszántul, egész Erdély, sőt Horvátország és a mi különösen nagyjelentőségű képviselő volt 4 taggal Fiunne is.

A kongresszus egész letoltságán részt vettek, sőt ezen túl is szólaltak a kormány képviselői, nevezetesen Marosvárad vármegye főispánja, a helygőy, földművelésügyi és kereskedelmiügyi miniszterek delegáltjai. A kormányznak ezen ügyosztván teljes képviselője adja meg a kongresszus nagyjelentőségét, és igazolja, hogy az Országos vendégfogó egyesület céluladatos működését a vendégfogó érdekében,

hivatalos körök is elismerik, megérdemelt figyelemmel kísérik.

A mi már most a kongresszus várható eredményeit illeti, alaposan remélhetjük a teljes sikert A tárgyalás anyaga, a vitatkozások letoltság, az elfogadott határozati javaslatok mind arról győzték meg a kormányképviselőket, hogy a vendégfogók a legjobbosabban téren mozognak sérelmeik fölgyosabolásánál. Nem is mulasztották el mindannyian nyíltan kijelenteni, hogy a vendégfogók jogos panaszait behatóan fölmalcsóni fogják az egyes szakminisztereknek s oda fognak térékedni, hogy az orvoslás mielőbb valóban meg is történjék. Ezen urak egyénisége, adott szavuk sulya, a kongresszus határozatainak helytállósága s jogosultsága mind-megannyi garancia arra nézve, hogy reményeinkben eslatkozni nem fogunk.

Hogy a kormány küldöttjei mennyire komolyan, hivatásuknak megfelelően, a vendégfogók érdekeinek védelmezésében működtek közre a kongresszuson, mi sem jellemzi jobban, minthogy *valamennyien, de különösen a keresk. miniszteri küldött nem győzték eléggé hangsúlyozni, az országos vendégfogóknak lelkére kántolati, hogy tömörüljenek, minél tömegesebben, lehetőleg valamennyien csatlakozzanak, illetve lépjenek be az Orsz. V-egyesületünkbe.* Mert minél erősebb, hatalmasabb az országos vendégfogó egyesület, annál könnyebben s biztosabban szállhat sikra érdekei mellett.

Ime hivatalos helyről is azt tanácsolják, a mi mi már számtalanszor megírtunk, hogy minden fogadósnak, vendégfogóknak, kocsmárosnak és kávésnak az Országos Vendégfogó Egyesületbe kell lépnie, ha szívén fekszik iparának s ezzel a saját sorsa.

A kongresszus külső és belső letoltság, az Országos vendégfogó egyesület eddigi működése meggyőzhetett már minden ez iparhoz tartozót arról, hogy a miniszteri küldöttök lehivásának kötelessége eleget tenni mindkettőnek, a ki ez iparhoz tartozónak valjában magát. Gyének példát Horvát-Szlavon-Dalmátországról, a hol alig 10% az italmérőknek nem tagja az egyesületnek, míg nálunk épp megfordítva, alig 15%-a az országos egyesületnek.

Hiszzük, hogy az arány mielőbb megüti a horvátokét.

Dr. Gyenes Mánó,
az O. V. E. ügyvédje.

Kontra a sörkartelnek.

— Egy kis sörháború.

A fővárosi úgynevezett „Söntés” kocsmákban a multikori meleg napok beálltával, hirtelen leszállították a sör árát. Egy pohár sör 12 fillér, egy korsó 18 fill. lett. Szakkörökben feltűntet kellett ez az áresés s az első pillanatban többeknek az volt a véleménye, hogy az új kőbányai sörgyár forgalomba hozta sörét, s most a kartel felvette vele a versenyt és „lecsapta” az árakat. Furecsnak csak azt találták, hogy a sör mért csak a „söntések”-ben lett olcsóbb? A beavatottak azonban nyomban tudták, hogy ez a feltevés téves, amennyiben az új sörgyár is belépett a sörkartelbe azon egyezség alapján, hogy a kartelista sörgyárnak egyenkint 15.000 és összesen: 60.000 htl. szor engedték át a fővárosi sörforgasztásukból. Nyilvánvaló volt tehát, hogy a hirtelen sörleszállításnak más volt az indító oka.

Az ok egyébként az volt, hogy az egyik jobb hírű vidéki sörgyár, a Nagykanizsai

észre vette, hogy a kőbányai sörgyár lehetetlen olcsó árban hozza ott forgalomba sörét és ezáltal tisztességtelen versenyt lámszított. (Ezt természetesen, hogy hol a kedves kartel-tesztvéreket, hol a vidéki sörözőket és a legtöbb esetben: a forgasztó vendégfogók gyékezek a „falhoz állítani” — mindegyik megteszi.) S mert többszöri fölzárlatások sem vezettek célhoz; a nagykanizsai sörgyár bátor tette határozta el magát. Ugyanis vett egy-két ilyen söntést az Orey-uton, ahol annak a bizonyos sörgyárnak jó piaca van és 18 fillérről mérte a sörét. Ez a nagy „redukálás” persze a vendégfogók között nagy elégedetlenséget szült s különösen a „söntészek” egy forrongtat, mint a hangyaboly. És itt egy sajtóságos tünetet kell lelemlíteni. Midőn ezek az ázletemberek már meggyőződtek, hogy a kartelyárak ennek dacára sem adják olcsóbbban a sört, a saját zsebkét hátrányára ők maguk vették föl a harcot a kanizsai sör ellen és lementek a sörárakkal. Hogy ez az eljárás nem volt egy számító kereskedő üzleti fogása, az tagadhatatlan. Mert ha a sörösök háborúba szállnak, úgy viselkednek ők a hadi költéseket. Okosabb dolog lett volna inkább a sörmérést pár napig egészen beszünetíteni. Erről azonban majd máskor fogunk szólni.

Azután — csodát láttunk, még pedig nagy csodát. A hatalmas sörkartel megjelent a derék kanizsai sörgyár kemény fellépéséről és június 23-ra sörűsően, együttes gyűlésre hívta össze a kartel és a vidéki sörözők egyesülete vezetőt, hogy ezt a dolgot valahogyan rendezék. Ugyáltszik valahogyan rendbe is jöttek, mert a „Söntések” vissza állították a régi árakat.

A tanulság pedig ebből a „kis sörháborúból” az, hogyha a vidéki sörözők egyesítenek fellépének, akkor a kőbányai sörgyárak karteljét saját jészkéből, Budapestről, képesek volnának kiszorítani. Nem kellene ahhoz más, mint az, hogy a sörüket 3—4 koronával olcsóbban adják. Lehet, hogy a vidéken, esetleg pár forgasztót elvonnának tőlük a kőbányai sörgyárak, ami helyett viszont a fővárosban óriási piacot foglalhatnak elsötermekük számára.

Erdekes tudnivalók.

Hol gyakorolható italmérés? Olvasóink közül minduntalan fordulnak hozzánk hasonló kérdéssel; e sorok tehát az ilyen kérdéskösdőknek szólnak. — Sok vendégfogó (és engedélyes), abban a fölgyosabban van, hogy pl. ha valaki anyni és anyni számú házra kapott italmérési engedélyt, akkor ezen engedély alapján a ház minden helyiségeiben gyakorolhatja az italmérést. Ez a felgyosabban téves és pedig azért, mert akkor, ha a vendégfogó az italmérési engedélyt iránt folyamodik, a pénzügyorség az üzletelgyeségekről, amelyekben az italmérés gyakorlása jelentve van, egy vázrajzot készít és a megadott engedély csak eme helyiségekre terjed ki. Ha később ez a helyiség nagyobbiba lesz, azt a pénzügyigazgatóságnál be kell jelenteni. Ugyancsak, ha valaki házában külön kávéházat nyit, tehát *kétféle* üzletet gyakorol, — az 1899. évi XXV. t.-c. végrehajtása iránti utasítás 6. §-ának n pontja értelmében külön engedélyt tartozik kérni. Miután kávéházban korlátlan italmérés nem gyakorolható; az ilyen üzlet tulajdonosa tehát csak korlátolt engedély iránt folyamodhatik.

Kismértékben elárulós-nál nem képez jövédiki kihágást, ha az engedélytulajdonos a pálinkát 1 korona 60 filléren alul elárulja. Csak a korlátozott-engedélytulajdonosoknak nincs megengedve, hogy ez áron alul árulják a pálinkafélt.

Vásári italmérs. Bucsu- és országos vásároka kiterjesztett italmérségi engedélygyakorlása, a pénzügyi szakaszánál 48 órával a bucsu vagy vásár előtt, minden alkalommal szóval vagy írásban bejelentendő Ennek elmulasztása kihágást képez.

Sósborssz. Olvasóink közül már többen azzal a kérdéssel fordultak hozzánk, hogy a sósborssz. eladásához — mely cikk minden kereskedőnél beszerezhető — szükséges-e italmérségi engedély? A pénzügyminiszter 63357/1905. számú rendelete értelmében ehhez italmérségi engedély nem szükséges és a borszsz. után fogyasztási adópótlék nem szedhető.

KÜLÖNFÉLE KOZMETIKÉNYEK

Julius elsjejen.

Megértük ennek az évnek a közepét és ezzel itt is egy negyed esztendőtl. a „Fogadó” lennállása idejéből E hónap 8-án lesz annyi ideje, vagyis április 8-án mult 10 esztendőre, hogy Fogadó lapunk ezzel a címével megjelenik. Ennyi ideje dolgozik és küzd ez a lap a vendéglosparhoz tartozók közjáváért a vendéglospar fejlesztése és lovírágása érdekében.

Ha visszatekintünk a végzett nagy munkára, meglegedés fölt el bennünk. Mert működésünk nyomán sikereket látunk. Sikerről főlrázni a kartársakat az évtizedes tapasztalásból, a nagyközönségtől és megértetni velük, hogy szervezkedésre és összalattásra, fontos nagy szükség van. Az érdekeknek védelmét és a sérlelmeke orvoslását, csakis így lehet biztosítani. S a kiáltó szó nem hiába hangzott el. Egy nagy és hatalmas intézmény, az Országos Vendéglospar Egyesület” létezése mutatja a szervezkedés érdekében irányított dolgok szép sikerét.

Amikor pedig ezeket az alkalommal röviden itt megemlíttük; a vendéglosparhoz tartozók részéről a lapunk működésével szemben eddig tanusított azt a megértést és támogatást kérjük, amely a lent közérdekű munkálatokat is sikerhez segítette. Kérjük továbbá ezt a támogatást azért is, hogy szakcsjaitól működésünket még fokozatban folytathassuk. Támogatással és fizessék elb a Fogadót a t. kartársak és ajánlják pártolórsá azoknak is, akik a szakcsjait támogatásában eddig nem vettek részt. Végre is a „Fogadó” munkája az iparunkhoz tartozó összesek érdekében történik és így illő valójában így volna, hogy ezt a lapot az összesek járassák és támogatják.

Egyuttal fölkerjük azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése most vált eszedéssé, hogy azt a mellékelt utálynóyon megújítani sziveskedjenek. Ugyancsak kérjük azokat is akik az előfizetési díjjakkal elvannak maradv. hogy tartozásukat az előfizelő vagy az újból kapott postautalvány fölhasználásával igyekezzenek rendezni. Előfizetési és egyéb pénzek a Fogadó kiadóhivatalába (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13 sz.) költendők.

HYMEN HIREK. Stefanovszky Jenő balatonföldi fogadó és vendéglosp 16-án tartotta esküvőjét Kacsas Erzsébetl Debrecenben.

Öll Mihály, fővárosi vendéglosp eljegyzése Kovács Nándornál, szől. faradl Vörös Paula orvól Szécsényl.

Porjesz Adolf fővárosi vendéglosp leányát, József eljegyzte Grünwald Béla nyomdátulajdonos Budapesten.

Isabóth Zoltán, a budapesti Hungária-fogadó fővárosi vendéglosp 14-én vette ellobát Öll Lenkét, Öll Mihály fővárosi vendéglosp szejmvelőjét leányát.

Uj pénzügyigazgatóság. Udvárhely és Csikmegyének eddig egy közös pénzügyigazgatóság volt, amely Székelyudvarhelyhez székelt. A gyervegbékási, gyervegbolygési és a két ekgymiesi vármhivatal azonban anyai munkát adtak az igazgatóságának, hogy a pénzügyminiszter elhatározta, hogy Csikszeredán egy uj pénzügyigazgatóságot állít fel. Az uj pénzügyigazgatóság működési köre Csikvármegye lesz és működési terület 1-én kézik meg.

Kimaradtak. Mai számunkból „A kongresszusi históriák” s az „Evés és ivás történetéhez” című érdekes cikkeink és több kisebb-nagyobb közlésünk anyag-halmaz miatt kimaradt. Ezeket a közléseket közelebbi számunkban fogjuk közölni.

Budavásárlók figyelembe. A mult és az előző évben fordulvóan igen sok helyen nagyon rosszul fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borok iránti nagy keresletet vonja maga után. Az ismert „Nemtal és mátrahegyi szőlőtelepek borért. t. r. igazgatóságát is ez indította arra, hogy a régi évjáratok feltéve öröklött kincseket forgalmába hozza. A Visontamára borkermelő szőlőtelepein különben a mult évi termés is jól beült, és ezt feltételek esetén is a t. borsavásárló vendéglosp figyelembe ajánljuk.

A borászati és pincészeti kiállításból. (A „Törley” a kiállításon.) A mult hónap végével, mint azt akkor jeleztük is, nyitották meg ezen kiállítást a városigeti Iparcsarnokban, ahol azóta a közgazdaságnak eme részével érdeklapcsolatban álló közönségnek, ugyancsak nagy száma fordul meg. A kiállítást napról-napra sokan nézik meg és őszintén szölv. van mit nézni. A kézmű- és gyárparnak, valamint a technikának a legzsebb produkcióját lehet itt egytt látni. Az egyszerűbb piaci eszközöktől a fejlett berkezelés és magasabb borászati tudomány megkivánta eszközök és gépekig: találhatni mindent és szinte garmada számára. Elnezzük a sok szép dolgot és csodálkozunk, hogy mi mindenre képes az emberi találokonyosság és kézügyesség. A kiállításon bemutatva láttuk az ismertebb borvidékek termékeit s a nagyobb termelő és gyári cégek közt első helyen a népszerű „Törley” házat. Gyönyörű sátorház, a művészi díszítéssel igazi remeklése az a hely, ahol a Törley, a világnak ma már ez az első legjobb pezsgőitkeje van kiállítva. Nem akarjuk a Törley gyári céget hőmi dicsérelző jelzőkkel ellátni akkor, amidőn azt mondjuk, hogy az egész kiállításnak előkelő díszet és fényét a „Törley-kiállítás” adja meg. Ezt különben mindennél ékebben bizonyítani az látszik, hogy a Törley sátorban, a kiállítás előkelő látogatóit a kiállítást megnyitó miniszterektől kezdve, mind megfordultak és ott hosszabban előlöztek. Ugyancsak megtekintette ilymódon József főherceg is, aki a mult hét elejéven volt a kiállításon. A Törley pezsgőgyár szép feltüntetést keltő pavilonjában öltöszegő Szenté Imre igazgató fogadta. A királyi herceg egyébként Szenté igazgatót mint régi ismerőt üdvözölte. Majd nagy érdeklődéssel tekintette meg a kiállított különböző pezsgőket, amelyeket meg is izelt és kijelentette, hogy a Törley-féle pezsgő minden alkalommal asztalán van és a saját udvartársábol tudja, hogy a Törley a külföldi pezsgőt, ugyszólván teljesen nélkülözhetővé teszi. A főherceg meg lelemilitte, hogy a gyár miniszterét berendezéséről már értesült s örvend, hogy a kiállítás alkalmával a használatban levő modern gépeket — melyek szintén ki vannak állítva — megtekinthethe. Itt említjük meg, hogy a salzburgi „Haus und Herd” kiállításra a zsűry „Törley” pezsgőgyárának a kiállítás nagy aranyéremét ítélte oda.

Az 1914-ik országos vendéglosp kongresszus és a Vendéglosp Naptára.

Az utóbbi, június 15-iki „Fogadó”, mint előre jeleztük, tizenhat példányszám-ban kiadódtt szétjez. (Ugyancsak ilyen mennyiségben lett a július 1-sői Fogadó is szétküldve.) Ennek dacára nagyon sokan akadtak a vidéki kartársak közt, akik a lapot küldeni kérték, akiknek azonban ezt a kívánásukat már nem teljesíthették, mert a köteles példányokon kívül több se mrradt meg a kiadóhivatalnál. Ugy ezeket a vendéglosp kartársainköt, mint azokat, akik a vendéglospar fejlődési történetének ezen fontos mozzanatát: a Marosvásárhelyen 1914 június 3., 4-én tartott ország. vendéglosp kongresszus eseményét egy egészben olvasni és megörizni kívánják, — már most értesítjük, hogy a kongresszus lefolyását egész részletesen fogja közölni az 1915-iki **Vendéglosp Naptára**, mely már november első feleiben megjelenik. Ez a naptárunk különben amolyan ajándék-féle szakkidvány lesz, amennyiben azt a Fogadó, évtizedes emlékre megégszer oly nagy terjedelemben fogja kiadni. Az ajándékreszt tehát ez: a naptár kétszeres terjedelme, válogatott s jobbnál jobb és értekes tartalma fogja képezni. A naptár ára egyébként a régi fog maradni. Erre a naptár-kiadványra már most és különösen e sorok elején említett okból hívjuk föl az olvasók figyelmét.

Piszpisz ur. Az egyik legelő nyári vendéglosp asztalásig van vendéglosp. Nem valami ócska az étlap, de a publikum úgy öönlök oda, mint a birkanjy vagy mintha ott minden igen adnának. A muzsikusk és dobosok dobogója mellett 3-4 tagc család ül, csupa fejéremű fés. Egy 19 éves legényke kényveseli a fénimémet, aki rendelt is, parancsol is. De hogyan. — Pisz, pisz, pisz — mondja a legényke ur. Ez persze a pincérnek szól, aki hozzá megy és megfogja tőle, hogy az éthorodót kívánja — Felcsin ur, a Pisz-pisz urhoz tessék! — mondja a borosmunkást végző pincér. De a legényke úr elcsin: — Pisz, pisz, pisz! — mi van aznál a pincérrel! — kiáltja. Hogy pedig itt a pincér, rávágja: — Pisz, pisz — micsoda csárdá ez a magok csárdája. Ugy egy ára mulva végzének a pisz-pisz kompániánál. Ekkor aztán: Pisz, pisz, pisz! hol van az a főhercegpincér? — kérdi mindenkötöl. A pincérnek ekkor már mind Piszpisznek nézik és azt mondják neki hogy: várjon. Végre a főur föltűnik a 2-ik asztalánál. Pisz, pisz, pisz — hol van már a maga? — szól a Piszpisz. — Hallgas! — szól a halk kemény és olyan hangon a főpincér, hogy a 10-ik asztalnál is hallják és igen jól nevetnek; aköben a mamája szokójára mögbe húzódt Piszpisz uron.

A pesti kancsó. Majdnem olyan ez mint a főból való vaskarika. Hogy ez milyen? Ezt meg legjobban a derék fővárosi lapok tudják. Amelyek egyszerre szakítottak régi szokásukkal, s a „pesti jassz-dialektust” a kávéházi nyelvezettel cserélték föl. Ezt látszik igazolni az általuk nem rég forgalomba hozott kávéházi kancsó is, amelyről sorról-sorral nagy „versesket” írtak. Persze, a szóban levő „kancsó” nem kancsó, hanem egy kisebb mérleti vizesüveg, amelyben vizet szolgálnak föl né-mely kávéházban. Am, a lapok ezt a közönséges „vizesflaskót” következetesen kávéházi kancsónak említtik és azt akarják, hogy a kávéosk valamennyienét költözze a főváros, hogy csakis ilyen üvegekben adják a vizet a kávéhoz. Ez szerintük azért célszerű, mert azoknak szökbűb száján nem tud úgy beszélni a füst és korom, mint a vizes poharakba. A **pesti jüst és korom**, amely egyes városrészek központján, örísai gyárkérményekből száll,

száll folyton és bizony beszáll nemcsak a kávéházak terraszára, hanem a vendéglőkbe és a privát lakásokba is, pláne ha az ablakok nyitva vannak. De azért a kedves saját nem azt szorgalmazza, hogy azok a koromokodó kémények legyenek ellátva füstmentő készülékkel, hanem hogy a kávéosk hatóságilag köteleztesse nek „kanacsok” beszerzésére... Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a kávéházi megfélemlítő vascsofárt és a „flaskakancsófért” egyaránt leküzdött pesti lapok, ezután mi létezők vagy szerelvények az érdekében fogvák sikra szállni.

Külföld és megis olyan fermó. A fogadó-, vendéglő- és kávéiparhoz tartozóknak fontos érdekük, hogy felelősen sültekkel *Deutsch Ferenc* (Budapest, IV., Múzeum-körút 10) a hazai fogadó- és vendéglők ismert szállítású áruházaiban igyekezzen megrendelni; most efféle szükségletet karsársáknak előnyösebben sehol sem szerelhetik be.

Pincérek meg a kötelező nyugdíj — egyleti tagok. A száll, vend. kávé, sz. nyugdíjteljesítéssel egyéresérmébe hívei már rég tört a fejükre, azon, hogy a pincérekre mint lehetne kötelezővé tenni a nyugdíjteljesítéssel való beletét. Persze mindaddig mire se tudtak menni, mitűn azt az egyszerű mód, hogy a pincérek alkalmazottak tagjai díjat a saját zsebükből fizessék, nem épen akarták a magukékvá tenni. Most azonban alighanem meg lesz előlva a kérdés. Ugyanis egy kolozsári fiatal fogadószó nagyon megszállott a vendéglős-közügyek szelleme s mint e lapban is lehetett olvashni, minden áron azon van, hogy a kincses városban vendéglős ipartársulatot alakítsanak. De nemcsak ezt akarja keresztül vinni; emellett nagyratört tervei vannak és a társulat megalakításával azt is megvalósítani óhajtja, hogy valamennyi pincér csak van (vagy lesz) Kolozsváron, azok mind köteleztesse a nyugdíjteljesítéssel tájává lenni. A kötelezős kérdést pedig úgy kívánja megoldani, hogy az ottani illetékteljesítéssel az olyan pincérek alkalmazottak, akik nem hajlandók a tagságra és a tagsági díjak fizetésére vállalkozni, bocssácssá el szélnek. Ezen ötlet megvalósításának azonban van egy kis akadályja. Az tudniillik, hogy Kolozsváron legtöbbször józanul gondolkodó szakemberek a főnökök és a nagyratört ifjú kollektívák terít terét nem veszik komolyan.

— **Aki illyesmire akarja alkalmazottait kötelezni, annak tessék az alkalmazott tagsági díját is magára vállalni!** — mondják többen. Amint azonban nem hajlandó vállalni még az se, aki a gyönyörűségese eszméit fölvetette. Így aztán a nagy eszme, alig hogy kipattant, máris kuba esett.

Furcsa nevű „Exotique”, de amilyen furcsa és idegen a név, ép oly kékűn az itala, mely különben a főmabab hűtőkör egyik főjait képezi. A fogadók még helyenként közölt hirdetésre olvasóknak figyelt át is fölívák.

A frakkok. Németországban most kezdnek felszámolni a pincérek, az egy letti a kényelmeltemen ruhadarabot megszabaduljanak. A vendéglősök és pincérek szervezete már a tél folyamán foglalkozott a kérdéssel és a tulajdoni többség a frakkviselés eltiltása mellett nyilatkozott. Különösen az az érv hatott, hogy az a pincér, kinek nincs szép „frakk-figurája”, az egy figurális — „egy groteszk” — látvány és csak eáltalába a vendégek rosszajáj megfigyészeneinek. De gazdasági és közléstisztiszi szempontok is kivánatosá teszik a frakkviselés eltiltását. Nálunk ebben a tekintetben Fréncisz István karsársánk, már jó néhány évvel végzett utóttó munkát, amennyiben elzárta bevezette, hogy a főpincérek kivált, akik felekez zakóban teljesít hivatását, a többi felszolgáló pincérek téhny (mosható) kabátban és fehér kötényvel végeztesz teendőiket. Ennek a példának eddig már sok követője akadt és mondhatni, a kö-

zönség inkább rokonszenvez ezzel, mint a frakkviseléssel. — Némely — bár kevés — üzlettel tulajdonosai, kik a frakkviselés iránt lekesednek, bizonyára a posztóipar hanyatlásától félnek. Reméljük, idővel azokat is átálhatja a modern nyugati áramlat és kitűnjék a frakkot az üzletkötőből, oda a hová való — a bálterembe és — a Petőfi-utcaiba.

Keresztény vendéglő — rituális lakodalm. Egerben előzőlő zsidó pár tartotta esküvőjét. A 100 teretes lakit Sümegh Géza Kászino-fogadónál rendezték, de oly kitűnő, hogy az étetek rituális módon állították elő. Sümegh karsársánk, ennek úgy megfelelt hogy még a sadagúri rabbi sem tudott volna rituális kifogást emelni. Az étetek, mint azt Mózes törvényei előírják, külön könyvben s taksakéltványban, külön személyzet által külön edényekben lett előálítva és felszolgált. Sok, hogy a lelti megnyugvás is meg legyen, egy hitközségi elnököt ügyelt föl, hogy a „profán emberek ne vészközzen a vallás szigorú törvényei ellen. Az ebéd persze kitűnően sikerült. Sümegh gazda a dícséretet és a karsársáknak 1200 koronát kapott érte.

A körmeneti dob egy csapadék. Krucsi Gyula Körmeneti fővárosi mintára csinált egy „söntést”. Egy pohár 80 12 fillér, egy korsó 80 18 fillér abban a söntés-köcsömében. Van is neki vendége, de persze csak az öt meg a hatodik rendből. Amint azonban Krucsi vágást még mind nem elégti ki és a csapadék hogy még jobban felendüljön, minden vásár és bucsu alkalmával Körmenet város az egyik nagyközégs hivatalos közegével kidobolaltja, hogy a Krucsi-féle csapadék mindenki, ki egy pohár itkát fogyaszt, vagy „egy” cigarettát, vagy egy „pakli” gyufát fog ráadásnak. — Amikor pedig a közönség ezeket a sorokat olvassa, azt hiszi bizonyára, hogy ez atlére tréfa, esz akar lenni. Hát nem az. Tiszta kész valóság, hogy a mai haladó kornak ezen előlő évében, 1914-ben, Körmenet, a kedves mintamegnyeknek ebben az ősi és nem épen utolsó nevű városában, a közönségi dobot egy csapadék szöglatába szögeltették. Hogy a közönség ellőrűsödésének vagy birájának tudtával-e? — nem tudni. Ambátor lehet, hogy a derék előlőrsőség valamelyik „nagyobhstilla” tagja megfigyelt „Rátót” és Lédée” dícsőségét és most akkor hírnevet akarná Körmenet számára megszerezni. Furcsa magisztrátus, amelynek ilyen „végnyi” vannak.

Még érdekesebb a dolgot az, hogy Krucsi által megfigyelté eddig legszámlított volt, de most a Rába partján lévő Leitner-örökösök háza részére új, korlátlan italmegési engedélyt folyamtartott. Nos és amikor Körmenetben olyan állapotok uralkodnak, hogy a pálinkaszűkösséget dobszó teszi közhírre, nem-e történhetik meg könnyen, hogy a dobos Krucsi az újabb engedélyt is könnyen felrezedje, modern tüzely és egyéb konyhai felhasználások, jót és tartást csakis a *Mayer Ferenc és Hirschler cégnél* (Budapest, VI., Térés-körút 48 Gyár-utca 23) szerezzenek be a vendéglősök és kávé karsársák.

Előtény. Az *Előtény Törley* című multikori közleményünkre nevezte egy mosvásárhelyi karsársánk írja ezeket: — A Fogadókban közölt „Előtény Törley” még egy kis kiegyesítésre szorult, és pedig amennyi esetnek a kongresszus díszbenben én és a körültemet lévő karsársák is szemtanúi voltak. Ugyanis amikor a Törleyek — az ismert incidens miatt jóval később — fölbonthatók (amiön a többi ilyen itkát nyomban nyugalmi állományba is helyezték a t, fogyasztók); egy-let szemfules ember járt körül s nagy ügyesen a karsársák „Törley” helyére úres Litüks-üvegeket állítottak. Mi ezt ott többen látuk, de úgy se vetettünk rá. Eszünkbe se jutott akkor hírtelen, hogy ennek valami célzata is legyen. Csak a következő napokon, amikor az egyik lapban merész hírdetését láttuk a nevezett cég ügynökének, hogy a kongresszust előben

ily nagy és oly nagy mennyiségben került fogyasztásra a Litke-féle pezsgő, — csak akkor tűnt föl a fent említett mestereked. Ezt a nagy hangu és merész reklámot ugyan ipartársulatunk közseretében álló elnök, Schweitzer Adolf komoly nyilatkozata a maga értékére szállította le. Mindetől eltekintve, én a kérdést magasabb szempontokból tekintem és azt indítványozom, hogy amikor szakmánknak annyira komoly és életbevágó ügyei intézésére és előlvetésre, komoly szakférfiak, az egész országból összejönnek s erre időt és tetemes költséget áldoznak, — ne engedjük, hogy egyes kis cégek szatosz-zerüderékeit a mi hátunkon keresztül és komolyabb érdekegynek nyilvánul igyekezzenek érvényesíteni. Igencis, tiszteljük s pártoljuk azokat, akik a mi dolgunknak is ilyen értelemben kívánják elősegíteni, úgy pl. amint ezt a *Törley pezsgőgyár* s más ily komoly cégek is cselekedik.

— Ezeket ajánlom országos ügyeink és a leendő kongresszusaink vezetőinek figyelmébe. — **Vásárhelyi vendéglős.**

Pince és Kánya. A városiigeti iparcsermokban rendezett pincézeti kiállításban József Ágost főlegce is megjelent s az ott látottak fölött elismeréssel fejtekte ki. A magyar főlegceket ugyanakkor várta a nem rég tartott szakakadémia is, ahonnan azonban „közéleti akadályok” miatt elmaradt. — „Mi a jelentősége ennek?” — kérdezi egyik fővárosi vendéglős a Balambéra. — „Egyszerűen az, hogy Öfenségek inkább kedvelik és méltányolják a borsókat, mint a jó leveles és főlegceket készítőszérek alig érő szakácsok” — feleli a Bala boros társa.

Papírszalveta beszerzése végett forduljon karsársánk a *„Fogadó könyvműgyártó”* Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 33.

APRÓ HÍREK. — **Gonosz asszony.** Az ösziántani Tombák Mátyás koszmórtai a tavasszal három vadlegény házára szurkálta. Egyet köztölük is a tartóztatták, aki azzal védekezett, hogy öndélemből gyilkolt. Most pedig küldt, hogy a koszmórtos felesége bérletet föl a legényeket, hogy az urató szabadulhasson. A gonosz asszonyt béréncével együtt letartóztatták.

Egy lapos étlapok tetszős, csinos formában készülnek a *Fogadó-nyomdában* (Rpest, VIII., Szentkirályi-utca 34, sz. 2, Könyvírás kezelés, mely nyomdai ármegtakarítás.

GYÁSZROVAT. — *Máris Sándor*, az ungrái Korona-fogadó volt tulajdonosát fájdalmas csapás érte. Neje sz. Heizer Irén: h. 24-én, 26 éves korában elhalálozott. Temetése június 25-én történt nagy részvétel mellett.

Béke haimvára!

Kiadóhivatali értesítés. T. előfizetőinket, egy a fővárosban mint a környéken, értesítjük, hogy *Földes Árpád*, aki pénzbeszedési teendőkkel volt megbízva, ezen teendőit alól, saját óhjárja, föl lett mentve.

Főpincér,

7-100 korona óvadékkal, nagy nari vendéglői írtelre kerestök. Ajánlat „Doktor” címre a kiadóhivatalba intézendő.

64 év óta fennálló

„Jóforgalmu vendéglő” sarokház, piac-térén — a legforgalmasabb helyen — Öreg-éj mint eladó, könyvírás feltételek mellett. Értekezlet tál a tulajdonos: **Valentin Márton** vendégülössel **Tenke**, (Bihar megye).

Magyar vendéglő (házzal együtt) tölés a fővárosban; igen jól fejleszthető üzlet, szépen fejlődő nagyközönségben. Az étel áll: 3 szoba, 1 konyha, 1 szék, pince, magkonyha, felszárkoszók nagy halogés és 523 négyzetes foglalk. Mészárosnak, hentesnek vagy más iparosnak igen alkalmas. Cím a kiadóhivatalban.

Kávéházi tüzehely
(Premeri) összes rézedényekkel — most használatban — eladó. — Megtekinthető:
Király-utca 69 — Kávémérés

Egy híres fogadósnál.

— Látogatás Nagy Gábornál.

A kongresszus tartó Marosvásárhely felé roghó budapesti gyorsvonaton vagy 80 vendégfőly utazott e hónap 2-án. A hatalmas Pulman kocsik egyik fülkéjében (mind-egyikben 8-an, 9-en ültek vagy álltak, hat helyett) a kincses városról beszélgettek a egyik vendégfőly épp a város nevezetességére vonatkozólag intézett kérdést. Fintogor József, aki az é. 70. évével, fiatalabb kedélyvel utazott bármelyik ifjú kartársánál, nyomban kész volt a válaszra: — Kolozsvár több nevezetességén kívül, híres Nagy Gábornál, az ország egyik híresebb fogadósról. Majd hozzá tette: — Kár, hogy nincs itt a Fogadó Flór, hogy alkalmunk lenne tisztelőnként tenni és megismerni ezt a híres és kiváló kartársunkat.

A jó öreg Springer József óhaja azonban teljesült. Ugyanis a „Fogadó” szerkesztője már az ősnap előtt Vásárhelyre érkezett az Fekete Gy. lapunk munkatársával a kongresszisták elé utazott vissza Kolozvárra. Csak az volt a bökkenő, hogy a kongresszisták hogy a másfélórásnyi várakozási időt kellően kihasználják, — az állomás előtt lévő bérkocsikat úgy elfoglalták, hogy pár pillanat múlva egy fia jármű se volt sehoh a 40—50 közül. Grál János, a vasuti vendégfőly ismert és nagy köztisztelőben álló bérőlje, ki az „Országos” vezetősége néhány tagjával rövidesen megismerkedett, volt szives aztán intézkedni kocsit irálni. Jó felóra múlva pedig Springer József, Szűcs Béla, az Orsz. V. egyesület népszerű titkára, dr. Gyemes M. az Országos ügyész és Flór Gy. vel néhány perc után, Nagy Gábor Mátyás király-terti kétemeles háza előtt állt már a kocsi. Nagy Gábor, akít épúgy mint a szegedi Kass Jánost, vagy Budapest első fogadósát, Glück Frigyeszt nemcsak a szaktársadalomban, hanem a felsőbb körökben is általános tisztelet és becsülés vesz körül; néhány ismerős társaságában kint állt háza előtt s a szép teret kocsikban megkerülő kongresszistákat szemlélte. A hozzá érkezőket pedig, akiket lapunk szerkesztője mutatott be, látható kellemes meglepetéssel, őszinte kartársi örömmel fogadta s azonnal becséskelte házába és fölvezette őket lakosztályába.

És Nagy Gábornál valójában, az ő jellemi és igazi művészi izléssel berendezett otthonában lehet megismerni. Itt tiszták ki és igazolódik be, hogy az ő egyéniségét és szakavatottságát kiemelő híresztelésben semmi túlzás sincsen. Itt láthatni csak, hogy egy fogadós mily finoman csiszolt izlésű és illetve — ilyen finom, enyire művészi és előkelő izlésű csak egy vérbeli fogadós lehet. Ámbátor úgy igaz, hogy ehhez még más is szükséges: színellet letehetség és mód ennek érvényesítésére. Nagy Gábornál, a nagy intelligenciájú és mintaszerű fogadósnál mind-egy megvan. És amint ezt gyönyörű otthonában s a házával szemben, a tér tulsó oldalán lévő Központi fogadóházban; ugyan-úgy láthatni gazdaságában és szőlőzetében is, amelyek a mintaszerűségől szintén híresek.

A látogatóknak azonban kurtúra volt szabva az idejük. Ám, amit abban a kis félórán láttak, amit Nagy Gábor művészeleánya és a hasonló jobb művészeknek nagy szóhat megöltő gyönyörű festményei s ezenkívül a kiváló fogadós szép autogram-gyűjteménye stb. nyújtottak — azok hosszú évtizedek minden élvezetével fölérnek. És azokban Nagy

NYILT-TER.

Érvesztet alatt közlőnkör nem telős, a szerk. osztály.

Hirdetmény.

Hajdunánás város tulajdonát tévő **Bocsikai-vendégfőly** 6 egymásután követelőző évre és pedig **1914 október 1-től 1920 október 1-ig a folyó é. augusztus 9-ik napján é. 10 órakor** a város-háza nagytermében nyilvános árverésen haszonbérbe adatik a legjobbtól igazórnok. Az árverési feltételek a közgyűlési iratadó kiadó hivatalban megtekinthetők.

Kelt Hajdunánás város képviselőtestületnek 1914 június 1-én tartott közgyűléséből.

Csohány

polgármester.

Házvezetőnő, főzőnő . . .

Egy ügyes, takarékos és szorgalmas nő nagyobb vendégfőlyben **házuvezetőnő** állást keres. Az illető jó öns és éves bizonyítványokkal rendelkezik. Szives megkeresések **E. Lajnos Budapest, Rákóczi-ut. 13.** Fogadó kiadóhivatalba kérelmek. 1—2

Eladó kocsmá üzlet.

Abá, Fehérmegyei nagy községben, ösdióktól fennálló kocsmaház, házal együtt, örökösön eladó. Bővebbet: **Stern Géza**, Aba (Fehér m.).

Házasság.

Fiatal, csinos keresztény vasuti vendégfőly jó vendégfőly család- és rokonságából) ugyancsak jobb vendégfőly (fogadós vagy kávé) családból, hosszabb házasságot keres néhány ezer korona közománnyal. Levelet (esetleg feljuttatással) **„Komoly Üzletember”** jelgére a kiadóhivatalba küld. Titoktartás biztosítva. 1—4

Eladó kocsmá.

Jászberényben a vasuti állomás közelében, tégla-pyárral szemben, jömenetelli kocsmá-üzlet házal és joggal együtt eladó. Vételár: 13000 korona.

Bővebbet: **Szallay Ferenc** kocsmáros, Jászberény, Rákóczi-ut. 52.

Pincér-tanonc

jobb házból, vasuti vendégfőlybe, másféléves, két-éves szerződéssel és teljes ellátás mellett felvétetik. Bővebbet a „Fogadó” kiadóhivatala.

Csapos és konyhamészáros

megfelelő állást keres vidéken, esetleg jobb-féle főzői üzletben. Szives megkeresés **„Megbízható, jó munkaszer”** jelgére alatt a kiadóhivatalba íretik. 1—2

Eladó

Szenice (Nyitra vm.) járási székhelyen lévő, a szenicei takarékpénztár tulajdonát képező **Fekete sas szálloda és nagy-vendégfőly**. Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos, **„Szenicei Takarékpénztár”** **Szenice** (Nyitra megyei). 3—4

Gábor hírnevét, mindennél ékeesebben beigazolvá látták.

Mikor pedig ez igazi élvezetes szemlélésnek vége volt, Nagy Gábor legjobb itálával kínálta vendégeit, majd megkérdezte, hogy képviselik-e a kolozsváriakat a marosvásárhelyi kongresszuson? Mert különben a reggeli gyorsral é maga fog átruccanni, dacára halaszlatának és valóban bokros dolgainak. Mődfőlött őrrül, amikor megjutda, hogy lesznek kolozsvári kongresszisták. — „Tehát még se csalódtam az én kedves városomban; itt is vannak, akik a saját iparuk dolgaival törődnek!” — jegyezte meg jólesően.

Azután — eljárván az idő — bucsuztak a látogatók a kitűnő házigazdától, az ugyancsak művész és híres fogadóstól: Nagy Gábertől. Akinek kedves, vendégiszerező házbólól a legkellemesebb benyomással és bizonyára azért távoztak mind a négyen, hogy mégis érdemes fáradni s azert ennek az iparnak a javáért, már csak azért is, hogy annak mivelől közt a Nagy Gáborhoz hasonló kiváló és híres fogadósok — minél nagyobb számban akadjanak.

Uj! Uj!

Kóstolta már az Exotique néven

forgalomba hozott habzó liqueurt? Mintaké készségeit küld

Messer és Edelmann cég
Budapest, Wesselyányi-utca 13.

Kongresszus után!

Irta: **Szentmiklósi Gábor**.

Vendégfőlyök! csak előre!

N: maradjon senki el.

Nézünk szembe ferlassan

Mindenféle vesztélye!

Mutassuk meg mindenkinek

Hogy ha/cra készen vagyunk.

Megfelelő „partörénynt”

S „képesítést” akarunk.

Vendégfőlyök! rászálaló!

De csak minél hamarabb!

Sehonnai bitang legyen.

Ki köztőlünk el marad.

Már eleget könyörögtünk! —

Követelünk ezután!

Hisz, a minket megillető

jogot óhajtuk csupán.

Vendégfőlyök! mostanában

Nagy a vesztély felettünk,

Ha nem védekeünk gyorsan,

Nagyon sokat vesztünk!

Lépjünk tehát tömegesen

Be az Egyesületbe,

A ki pedig ezt szembe teszi,

Az nem való köztünkbe.

Vendégfőlyök! csak előre!

A mily gyorsan csak lehet...

Rajtkunk csak az „feszteraszt”

S „egykarat” segíthet.

Hogya egybe tömörülünk,

Akkor csak győzni lehet.

Ejzen, éjzen az „Országos

Vendégfőly Egyesület”

Eladó kávéház.

Régi ismert és állandó jömenetelli **kávéházi üzlet**, gyönyörű kerthelyiséggel, — más vállalkozás miatt vidéki nagyforgalmú városban jutányosan eladó. Átlagos bevétel: 160 korona. Évi bé: 9000 korona. Állásbérlet csekély 10—15 ezer korona kiváráttal, — Komoly verőknek címet megírja a kiadóhivatal. 1—5

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadó” a megjelenés napján nem kapják meg, kérjük, szíveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni. Az új-borok a múlt évi rosz időjárás következtében alig volt vidék, ahol jó bor termelt volna. Kívétel képez a „Visontai” és a Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékösöt „tárni”, melynek új borai mindig tekintetben még az eddigi termést is jóval fölművelik.

A Szimplon új kezében. Kallós Márkus úrlete, a József-kört és Népszínház-utca sarkán lévő Szimplon kávéház, új kezébe került. A főváros ezen egyik legfogalmasabb kávéházát ezáltal **Horti Balgós**, volt hőmérvadászárhelyi, majd utóbb úvidéki Erzsébet-fogadó vette meg. **Horti kártyán** új üzletét a nyár folyamán még egy tágas helyiséggel fogja kibővíteni a Népszínház-utcai részen. Az átvétel e hónap közepéig történt.

Üzlet átvétel esetén főhívjuk vidéki fogadós és vendéglős kártyáink figyelmét, hogy **éltaps** és egyéb új üzleti nyomtatvány szükségletük a **Fogadó-könyvszámoló** utján igyekezzenek beszerezni. Lapunk nyomdájára éltaps nyomtatvány-mintát és költséggyűjtést küld a rendeléseket mindenkor pontosssággal teljesíti.

Martonos István Budapesten, a VI. Rózsza-utca 99 szám alatt volt Donby-tele jóhírű vendéglős megvette és azt június elején ünnepélyesen megnyitotta. Martonos kártyánk üzlete jömenetét rövidesen jól föllendítte.

Jákószikeren a Szerényi-féle vendéglős **Vajda József** ismert főpincér átvette. Új vendéglős kártyánk az üzletet egész ujan renoválta s rendezte és ünnepélyesen e hó közepéig nyitotta meg. Sok szerencsét!

Vezerickek szemben lévő oldalát a Fogadónak nem mullassák el t. olvasónk figyelmes áttekinteni. Több érdekessé hirdetés található ott, aminek ki-ki önmagának meg kell néznie.

Jakus Mihály ismert főpincér Budapesten a Mária Terézia-terén lévő régi jóhírű Végli Miklós-féle vendéglős megvette. Jakus kártyánk üzletét egész ujan renoválva és berendezve július elejéig nyitotta meg. Vállalkozásához kívánunk sok sikert.

Szegedi paprika. Valódi édes nemes rózsapaprikát küld **Hordóth Ferenc** kávéház, **Szeged**, amely paprika kellemes íz és szép színt ad az ételnek. 5 kg-os postacsomag kg-kint 3 kor, 20 Hl. Gyulai-(csipós) paprika kg-kint 2 kor, 80 Hl. Tescsik próbarendelési termé. Alapítva 1906. Árjegyzék és minta bérmentve.

Szarvason a Kereszt-utczában lévő **Vadász vendéglős Kerekes Imre** volt ösödösi vendéglős átvette. Kerekes kártyánk új üzletét egész ujan rendezte be s szakavatott vezetésével annak jömenetét rövidesen biztosította.

Nyilatkozat. Alulírott P. sz. k. város szállásmesterem igazolom, hogy az Ön „**Polorán**” poloskájától az iaktányokban kipróbáltam, s elismerem, hogy az hatásában az *összes más poloskától határozottan felülmúlja*, mely érdemet szíveskint arra, hogy az Ön „**Polorán**” (Hív pres. hely) Tr. A. szállásmester.

Drexler kávéháza. Budapesten a X. ker. Hölgy- és állomás-utczák sarkán lévő **Terapia kávéházát** megvette **Drexler József** volt kolozsvári kávé. Drexler kártyánk új üzletét egész ujan átalakítja és modern berendezéssel szereli föl, míg a retentő fura és izléstelen **Terapia** idegen című helyett — nagyon helyesen — a saját nevét használja, vagyis „**Drexler-kávéház**” címen fogja vezetni. Az ünnepélyes megnyitás július 15-én történik.

SZOLNOKI HIREK. — **Jovanovics János** a Lopus-féle vendéglős hosszú ideig volt ismert gazdája, egy új szép étermi üzletet létesített és azt modern berendezéssel szerte föl. Az ünnepélyes megnyitás május 1-én történt.

Lopocsa térsé jóhírű vendéglős a saját házában lévő vendéglős újból saját kezébe vette át. Lopocsa kártyánk az alkalmalozott üzletét több fogadó-szobával bővítette ki s egy új szent mint vendéglős helyiségeket egész ujan és szépen berendezve nyitotta meg.

Modern konyhaegységek, tűzhelyek, vörösréz edények,

hűtő és fagyasztó készülékek, valamint fagyaltálcák és jégszekrények, teljes konyhaberendezések kávéház, vendéglő, szálloda és intézetek részére.

Mayer Hermann és Hirschler

Budapest VI., Teréz-kört 48.

Telefon 167—95. Állandó raklár. Saját gyárművek.

Önkéntes árverés.

Folyó évi július hó 15-én délután 1/10 órakor **Arconban** a „**Hotel Olivenheim**” Dr. Emilio Bertolotti és, kir. közjegyző irodájában önkéntes árverés alá kerül.

A fogadónak stép a fekvése, kitálasztás **Arco** városa és a **Barra-tóra**, Gyönyörű kert, sűrű dőlési növényekkel, minden modern kényelmű teljes berendezés, megfelelő melléképületek stb. **Becserelt 150.000 kor**, kikülsőt ár 95.000 kor. Bővebb felvilágosítással szolgál: **Dr. Marchetti Advokat, Arco. A kezelősg.**

Freiwillige Versteigerung

am 15. Juli Vormittag 10 Uhr des Hotels „Olivenheim” in Arco in der Kanzlei des k. k. Notars Dr. Emilio Bertolotti.

Schöne Lage, Aussicht auf die Stadt Arco und den Gardasee, Prachtvoller Garten mit üppigen südlichen Pflanzen versehen, jedes moderne Komfort, komplette Möbelleichtungen, reiche Argenterieservices, nebenan ausgedehnte Grund als Gemüsegarten, Blumen-etc. Waschliche etc. Bewertung der Gesamtheit K 150.000, Ausstellungspreis K 95.000. Auskünfte beim **Dr. Marchetti Advokat in Arco. Die Verwaltung.**

Vendéglős urak!

Sarkszárdi termelők pincejéből szállíto új utánvéttel:

Siller bort 30 kor.

Fehér bort 30 és 40 kor.

Legkisebb rendelés: 300 liter.

Tauszig Ignác borbizományos Szekszárd.

Fontos

fogadós, (szállodás) és vendéglős uraknak!

Bámulatos hatása van a

„Polorán” poloska írónak.

Futóvel posztítja a poloskát. Nem piszkál, kellemes szobahatalt. Beteg-zésre gyógyító. Számos hálaírat a fogadós (szállodás) uraktól. I kö-zé-pé-ű-ű-ű 6 kor, 50 fillér (permetezéssel, nagyűveg) bármely nagy szálloda (szállás) 12 koros.

Né k á m gyógyszerésznél Pécsvárad.

Szegeden a pályaudvar közelében lévő **Bors-tele** fogadót és vendéglőt megvette **Tury Gábor** jóhírű nevű mezőúrt vendéglős. Tury kártyánk új üzletét egész ujan renováltatta és rendezte és ünnepélyesen e hónap közepéig nyitotta meg.

KERESTETEK ötvásomlót kérjük, hogy az alább keresték címek hollétét, kártyái szíveségből, a megtudni óhajtoókka egy levelező-lapon közöljék. **Burger Károly** főpincér hollétét, aki tudani egy l-lapon **Hördöri Pál főpincér** **Zalona, Rémi-fogadó.** **Szántóczy Ferenc** és **Csiszárócs Sándor** hollétét, akik egy l-lapon tudni **Grass Ernő** főpincér, **Szászrégen, Hungaria** fogadó.

Kardosonyi Aurél hollétét, aki a múlt évben a szegedi **Kass-kávéházban** volt alkalmazva; kártya tudni **Székely Sándor főpincér** **Marosvásárhely, Mező-fogadó.**

Szent Dániel, kinek 1896-ban Debreczenben volt jövenű vendéglős, ki tudja, hol és merre van? Kéri az illető címét tudani egy lev-lapon **Németh Gyula** **Eszérbétfalva, Nagy Sándor** u. 4., l. etc.

Klein Mária szobazonyosi, aki a miskolci Grand-fogadóban volt; tudassa hollétét **Engelmann Lajos** főpincéssal Miskolc, Korona fogadó.

Vrabec Endre pincér, tudassa hollétét **Tal Pál** főpincér **Szászrégen, Fannos-fogadó.**

Theil Peter vendéglős a Szászrégen közelében fekvő **Ides-fürdő** a mostani évadölt kezdve hat évig terjedő időre kibérelte, amelyet ujan rendezve e hónap 15-én adott át a közhasználatnak. Vállalkozásához sok sikert kívánunk!

Családi örök. **Hördöri János** a fővárosi **Stefánia** úti **Belleuve-kávéház** tulajdonosát kedves neje egy derék gyermekmelé ajándékozta meg. Az új honpörlő, alyja: **János** nevű fia, a keresztnevében **Arco** fogadós lesz. **Öpment** neje egy csinos leánybábulát ajándékozta meg, aki a keresztnevében **Margit** nevet nyert.

Berta Gyula ismert fővárosi kártyánk, mint említették az **Arena**-út és **Damjanich**-u. sarkán lévő **Andrássy** éttermetek vette át, amelyet egész ujan rendezve nyitott meg. **Berta** gazda a nagyvásáros üzlettel szakavatottsággal rövidesen szépen föllendítte.

Coillag P. és Tarsa

kávéház-berendezési vállalkozók. **Coillag P.** és **Tarsa J.** **Budapest, VIII. ker., Költelény-út 8.** (Baross-ter mellett — Mosonyi-ut sarok) Az ősszel tervek művészek által készítettnek. — Költészetek és felvilágosítók díjtalanul.

Lakás- és helyváltozás-ukat jelentő tiszt, pincér-előfizetőinket kérjük, hogy volt alkalmaztatásuk vagy lakhelyüket szintén szíveskedjenek megírni. Fogadó kiadó-hivatala, **Budapest, Békési-út 13.**

MEVLAZTOZÁSOK.

Barabcsy L. István Budapesten a **Bors-kávéház** főpincérét állást töltötte be. **Szép Lajos** az Ott Mihály vendéglős fölé állást foglalta el. Mellette **Szigeti Mihály** etc. működik. **Vály István** Zólyomban a **Városi-fogadó** főp. áll. foglalta el. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Öpment** neje a **Szabó-vendéglős** főp. állást töltötte be. **Papfi János** Siofokon a **Balaton-kávéház** főp. állást foglalta el. **Csapon** a vasúti vendéglős főp. állást **Boros József** (nem Baras) töltötte be. **Rutlay József** Boroszlón a **Gyógyintézet** főpincérét állást foglalta el. **Gárd István** Szolnokon a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Arva Ernő** Szászvárosban a **Transvárya-fogadó** étterem és kávéház főp. állást foglalta el. Mellette **Tieringy Adolf**, **Krud Ján** és **Bagi Márton** etc. állást nyert. **Baján** a **Kőpincér-fogadó** főp. állást **Gottlieb Reisz** foglalta el. **Borbáth Antal** Marosvásárhelyen a **Korzó-kávéház** főp. állást töltötte be. **Alein Miksa** Zomborban a **Vadász-fogadó** főp. állást foglalta el. **Szótarijauhelyen** a **Kőpincér-kávéházban** **Bruststein Zoltán** m. s.-fizept. működik. **Virag László** Margittán a **Margit-fogadó** főp. állást foglalta el. **Hérváradon** a **Mexiko-fogadó** és vendéglős főp. állást **Frim Lajos** töltötte be. Mellette **Ferdinánd Lajos**, **Ecker József** és **Nagy Ferenc** etc. alkalmazást nyertek. **Úngváron** a **Royal-kávéház** főp. állást **Riesenbach Ferenc** foglalta el. Mellette **Riesenbach Peter** mint segédt. működik.

MEVLAZTOZÁSOK. **Barabcsy L.** István Budapesten a **Bors-kávéház** főpincérét állást töltötte be. **Szép Lajos** az Ott Mihály vendéglős fölé állást foglalta el. Mellette **Szigeti Mihály** etc. működik. **Vály István** Zólyomban a **Városi-fogadó** főp. áll. foglalta el. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Öpment** neje a **Szabó-vendéglős** főp. állást töltötte be. **Papfi János** Siofokon a **Balaton-kávéház** főp. állást foglalta el. **Csapon** a vasúti vendéglős főp. állást **Boros József** (nem Baras) töltötte be. **Rutlay József** Boroszlón a **Gyógyintézet** főpincérét állást foglalta el. **Gárd István** Szolnokon a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Arva Ernő** Szászvárosban a **Transvárya-fogadó** étterem és kávéház főp. állást foglalta el. Mellette **Tieringy Adolf**, **Krud Ján** és **Bagi Márton** etc. állást nyert. **Baján** a **Kőpincér-fogadó** főp. állást **Gottlieb Reisz** foglalta el. **Borbáth Antal** Marosvásárhelyen a **Korzó-kávéház** főp. állást töltötte be. **Alein Miksa** Zomborban a **Vadász-fogadó** főp. állást foglalta el. **Szótarijauhelyen** a **Kőpincér-kávéházban** **Bruststein Zoltán** m. s.-fizept. működik. **Virag László** Margittán a **Margit-fogadó** főp. állást foglalta el. **Hérváradon** a **Mexiko-fogadó** és vendéglős főp. állást **Frim Lajos** töltötte be. Mellette **Ferdinánd Lajos**, **Ecker József** és **Nagy Ferenc** etc. alkalmazást nyertek. **Úngváron** a **Royal-kávéház** főp. állást **Riesenbach Ferenc** foglalta el. Mellette **Riesenbach Peter** mint segédt. működik.

MEVLAZTOZÁSOK. **Barabcsy L.** István Budapesten a **Bors-kávéház** főpincérét állást töltötte be. **Szép Lajos** az Ott Mihály vendéglős fölé állást foglalta el. Mellette **Szigeti Mihály** etc. működik. **Vály István** Zólyomban a **Városi-fogadó** főp. áll. foglalta el. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Öpment** neje a **Szabó-vendéglős** főp. állást töltötte be. **Papfi János** Siofokon a **Balaton-kávéház** főp. állást foglalta el. **Csapon** a vasúti vendéglős főp. állást **Boros József** (nem Baras) töltötte be. **Rutlay József** Boroszlón a **Gyógyintézet** főpincérét állást foglalta el. **Gárd István** Szolnokon a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Arva Ernő** Szászvárosban a **Transvárya-fogadó** étterem és kávéház főp. állást foglalta el. Mellette **Tieringy Adolf**, **Krud Ján** és **Bagi Márton** etc. állást nyert. **Baján** a **Kőpincér-fogadó** főp. állást **Gottlieb Reisz** foglalta el. **Borbáth Antal** Marosvásárhelyen a **Korzó-kávéház** főp. állást töltötte be. **Alein Miksa** Zomborban a **Vadász-fogadó** főp. állást foglalta el. **Szótarijauhelyen** a **Kőpincér-kávéházban** **Bruststein Zoltán** m. s.-fizept. működik. **Virag László** Margittán a **Margit-fogadó** főp. állást foglalta el. **Hérváradon** a **Mexiko-fogadó** és vendéglős főp. állást **Frim Lajos** töltötte be. Mellette **Ferdinánd Lajos**, **Ecker József** és **Nagy Ferenc** etc. alkalmazást nyertek. **Úngváron** a **Royal-kávéház** főp. állást **Riesenbach Ferenc** foglalta el. Mellette **Riesenbach Peter** mint segédt. működik.

MEVLAZTOZÁSOK. **Barabcsy L.** István Budapesten a **Bors-kávéház** főpincérét állást töltötte be. **Szép Lajos** az Ott Mihály vendéglős fölé állást foglalta el. Mellette **Szigeti Mihály** etc. működik. **Vály István** Zólyomban a **Városi-fogadó** főp. áll. foglalta el. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Öpment** neje a **Szabó-vendéglős** főp. állást töltötte be. **Papfi János** Siofokon a **Balaton-kávéház** főp. állást foglalta el. **Csapon** a vasúti vendéglős főp. állást **Boros József** (nem Baras) töltötte be. **Rutlay József** Boroszlón a **Gyógyintézet** főpincérét állást foglalta el. **Gárd István** Szolnokon a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Arva Ernő** Szászvárosban a **Transvárya-fogadó** étterem és kávéház főp. állást foglalta el. Mellette **Tieringy Adolf**, **Krud Ján** és **Bagi Márton** etc. állást nyert. **Baján** a **Kőpincér-fogadó** főp. állást **Gottlieb Reisz** foglalta el. **Borbáth Antal** Marosvásárhelyen a **Korzó-kávéház** főp. állást töltötte be. **Alein Miksa** Zomborban a **Vadász-fogadó** főp. állást foglalta el. **Szótarijauhelyen** a **Kőpincér-kávéházban** **Bruststein Zoltán** m. s.-fizept. működik. **Virag László** Margittán a **Margit-fogadó** főp. állást foglalta el. **Hérváradon** a **Mexiko-fogadó** és vendéglős főp. állást **Frim Lajos** töltötte be. Mellette **Ferdinánd Lajos**, **Ecker József** és **Nagy Ferenc** etc. alkalmazást nyertek. **Úngváron** a **Royal-kávéház** főp. állást **Riesenbach Ferenc** foglalta el. Mellette **Riesenbach Peter** mint segédt. működik.

MEVLAZTOZÁSOK. **Barabcsy L.** István Budapesten a **Bors-kávéház** főpincérét állást töltötte be. **Szép Lajos** az Ott Mihály vendéglős fölé állást foglalta el. Mellette **Szigeti Mihály** etc. működik. **Vály István** Zólyomban a **Városi-fogadó** főp. áll. foglalta el. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Öpment** neje a **Szabó-vendéglős** főp. állást töltötte be. **Papfi János** Siofokon a **Balaton-kávéház** főp. állást foglalta el. **Csapon** a vasúti vendéglős főp. állást **Boros József** (nem Baras) töltötte be. **Rutlay József** Boroszlón a **Gyógyintézet** főpincérét állást foglalta el. **Gárd István** Szolnokon a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Arva Ernő** Szászvárosban a **Transvárya-fogadó** étterem és kávéház főp. állást foglalta el. Mellette **Tieringy Adolf**, **Krud Ján** és **Bagi Márton** etc. állást nyert. **Baján** a **Kőpincér-fogadó** főp. állást **Gottlieb Reisz** foglalta el. **Borbáth Antal** Marosvásárhelyen a **Korzó-kávéház** főp. állást töltötte be. **Alein Miksa** Zomborban a **Vadász-fogadó** főp. állást foglalta el. **Szótarijauhelyen** a **Kőpincér-kávéházban** **Bruststein Zoltán** m. s.-fizept. működik. **Virag László** Margittán a **Margit-fogadó** főp. állást foglalta el. **Hérváradon** a **Mexiko-fogadó** és vendéglős főp. állást **Frim Lajos** töltötte be. Mellette **Ferdinánd Lajos**, **Ecker József** és **Nagy Ferenc** etc. alkalmazást nyertek. **Úngváron** a **Royal-kávéház** főp. állást **Riesenbach Ferenc** foglalta el. Mellette **Riesenbach Peter** mint segédt. működik.

MEVLAZTOZÁSOK. **Barabcsy L.** István Budapesten a **Bors-kávéház** főpincérét állást töltötte be. **Szép Lajos** az Ott Mihály vendéglős fölé állást foglalta el. Mellette **Szigeti Mihály** etc. működik. **Vály István** Zólyomban a **Városi-fogadó** főp. áll. foglalta el. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Öpment** neje a **Szabó-vendéglős** főp. állást töltötte be. **Papfi János** Siofokon a **Balaton-kávéház** főp. állást foglalta el. **Csapon** a vasúti vendéglős főp. állást **Boros József** (nem Baras) töltötte be. **Rutlay József** Boroszlón a **Gyógyintézet** főpincérét állást foglalta el. **Gárd István** Szolnokon a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Arva Ernő** Szászvárosban a **Transvárya-fogadó** étterem és kávéház főp. állást foglalta el. Mellette **Tieringy Adolf**, **Krud Ján** és **Bagi Márton** etc. állást nyert. **Baján** a **Kőpincér-fogadó** főp. állást **Gottlieb Reisz** foglalta el. **Borbáth Antal** Marosvásárhelyen a **Korzó-kávéház** főp. állást töltötte be. **Alein Miksa** Zomborban a **Vadász-fogadó** főp. állást foglalta el. **Szótarijauhelyen** a **Kőpincér-kávéházban** **Bruststein Zoltán** m. s.-fizept. működik. **Virag László** Margittán a **Margit-fogadó** főp. állást foglalta el. **Hérváradon** a **Mexiko-fogadó** és vendéglős főp. állást **Frim Lajos** töltötte be. Mellette **Ferdinánd Lajos**, **Ecker József** és **Nagy Ferenc** etc. alkalmazást nyertek. **Úngváron** a **Royal-kávéház** főp. állást **Riesenbach Ferenc** foglalta el. Mellette **Riesenbach Peter** mint segédt. működik.

MEVLAZTOZÁSOK. **Barabcsy L.** István Budapesten a **Bors-kávéház** főpincérét állást töltötte be. **Szép Lajos** az Ott Mihály vendéglős fölé állást foglalta el. Mellette **Szigeti Mihály** etc. működik. **Vály István** Zólyomban a **Városi-fogadó** főp. áll. foglalta el. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Öpment** neje a **Szabó-vendéglős** főp. állást töltötte be. **Papfi János** Siofokon a **Balaton-kávéház** főp. állást foglalta el. **Csapon** a vasúti vendéglős főp. állást **Boros József** (nem Baras) töltötte be. **Rutlay József** Boroszlón a **Gyógyintézet** főpincérét állást foglalta el. **Gárd István** Szolnokon a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Arva Ernő** Szászvárosban a **Transvárya-fogadó** étterem és kávéház főp. állást foglalta el. Mellette **Tieringy Adolf**, **Krud Ján** és **Bagi Márton** etc. állást nyert. **Baján** a **Kőpincér-fogadó** főp. állást **Gottlieb Reisz** foglalta el. **Borbáth Antal** Marosvásárhelyen a **Korzó-kávéház** főp. állást töltötte be. **Alein Miksa** Zomborban a **Vadász-fogadó** főp. állást foglalta el. **Szótarijauhelyen** a **Kőpincér-kávéházban** **Bruststein Zoltán** m. s.-fizept. működik. **Virag László** Margittán a **Margit-fogadó** főp. állást foglalta el. **Hérváradon** a **Mexiko-fogadó** és vendéglős főp. állást **Frim Lajos** töltötte be. Mellette **Ferdinánd Lajos**, **Ecker József** és **Nagy Ferenc** etc. alkalmazást nyertek. **Úngváron** a **Royal-kávéház** főp. állást **Riesenbach Ferenc** foglalta el. Mellette **Riesenbach Peter** mint segédt. működik.

MEVLAZTOZÁSOK. **Barabcsy L.** István Budapesten a **Bors-kávéház** főpincérét állást töltötte be. **Szép Lajos** az Ott Mihály vendéglős fölé állást foglalta el. Mellette **Szigeti Mihály** etc. működik. **Vály István** Zólyomban a **Városi-fogadó** főp. áll. foglalta el. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Öpment** neje a **Szabó-vendéglős** főp. állást töltötte be. **Papfi János** Siofokon a **Balaton-kávéház** főp. állást foglalta el. **Csapon** a vasúti vendéglős főp. állást **Boros József** (nem Baras) töltötte be. **Rutlay József** Boroszlón a **Gyógyintézet** főpincérét állást foglalta el. **Gárd István** Szolnokon a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Fehér József** Nagykárolyban a **Royal-kávéház** főp. állást töltötte be. **Arva Ernő** Szászvárosban a **Transvárya-fogadó** étterem és kávéház főp. állást foglalta el. Mellette **Tieringy Adolf**, **Krud Ján** és **Bagi Márton** etc. állást nyert. **Baján** a **Kőpincér-fogadó** főp. állást **Gottlieb Reisz** foglalta el. **Borbáth Antal** Marosvásárhelyen a **Korzó-kávéház** főp. állást töltötte be. **Alein Miksa** Zomborban a **Vadász-fogadó** főp. állást foglalta el. **Szótarijauhelyen** a **Kőpincér-kávéházban** **Bruststein Zoltán** m. s.-fizept. működik. **Virag László** Margittán a **Margit-fogadó** főp. állást foglalta el. **Hérváradon** a **Mexiko-fogadó** és vendéglős főp. állást **Frim Lajos** töltötte be. Mellette **Ferdinánd Lajos**, **Ecker József** és **Nagy Ferenc** etc. alkalmazást nyertek. **Úngváron** a **Royal-kávéház** főp. állást **Riesenbach Ferenc** foglalta el. Mellette **Riesenbach Peter** mint segédt. működik.

Néhány szakértői vélemény

Frohner Hotel Imperial, Wien. A „**Kristály**“ asztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik.

Rüling, igazgató.

Restaurant Carl Hiller, Berlin NW. Unter d. Linden 62-63.

A „**Kristály**“ ásványvizet vendégeimnél igen kedvelt és szállitmányaink mindig a legjobb állapotban érkeznek meg.

Louis Adlon, tulajd.

The Savoy Hotel, London. A „**Kristályforrás**“ ásványvizet kitünően találok úgy tisztán magában, mint borral vegyítve

Henry Prüger, vendégfőnök

The Splendid Hotel Ostende. A „**Kristályforrás**“ ásványvizet a legkitünőbb és vendégeimnek legkedveltebb asztali vize, melynek hírneve túlhaladta az összes eddig ismert vizeket Ostendében.

Charles Vásárhelyi, igazgató.

Ő cs. és Apostoli kir. Felsőge Udvari Gazdasági hivatala, Wien.

A „**Kristályforrás**“ igen kellemes ízű és üdítő italnak találtatott.

Franz von Worlitzky; cs. és kir. udvari gazdasági igazgató

Hivatalos vélemények.

**Budapest székesfőváros vegyészeti és tápszer-
vizsgáló intézete** a „**Kristályforrás**“ ásványvizet *liszta*, bomlási anyagoktól egészen mentes és chemiai szempontból *egészségesnek* minősítette.

Az állami bakteriologiai intézet a „**Kristályforrás**“ vizet tisztának és kifogástalannak minősítette.

Dr. Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségügyi tanára, az 1902 XII. magyar balneologiai kongresszuson a forgalomban levő különféle ásványvizeknek *bakteriologiai* szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában *legtisztábbnak* a „**Kristályforrás**“ ásványvizet jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete a „**Kristályforrás**“-t *nagy mélységből fakadó állandó összetételű, igen tiszta*, magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

Az Országos Magyar kir. Chemiai Intézet megállapította, hogy a „**Kristályviz**“ igen tiszta magnesium hydrocarbonatos ásványviz.

A magy. kir. Belügyminiszter 1906 március 6-án kelt 22882. számú határozatából. A „**Kristályforrás**“ közegészségügyi szempontból *mint élvezetviz kitünő* és rendkívül értékes.

Az Orsz. Közegészségügyi Tan. a „**Kristályforrás**“-t *helyes és tisztán* való kezelésre folytán a külföldön való versenyzésre más ásványvizekkel hivatottak minősítette.

Evtizedek óta úgy a fővárosi, mint a vidéki jobb szállodák, vendéglők és kávéosk szállítója a

Löwenstein Mihály utóda Horváth Nándor

— cs. és kir. udv. szállító cég —
Főüzlet: Budapest, Vámház-kürt 4. és Kisbud- u. 7.
Füliget: Székesváry, Mátyás-utca 8.

Alapítva 1864.

Csemegeárúk (sajtok.) Kávé. Italok.

Saját érdekében kérjen árlapot!

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Azon t. előfizető, aki a hónapok között levélre választ nem kapnak, jelen rovatsunkon találgassék meg felelő választ. Csak előfizetőinknek válaszolunk.

G. I. K. vára. A „rossz személyiség” és kevésbé megfelelő „mai pinceszög” — immár megszokott és régi paraszok. Mi is írunk, más is érdeklődik a kérdéseiről, amin azonban változtatni csak úgy lehetséges, amint azt többször a Fogadóban mondtuk. — „Nevelni kell a pinceszögnek.” És pedig úgy, hogy ki-kí az ületet menetének megfelelő számú tanoncot tartson, 2-3 évre szerződötve, kioktatva és megismeretve velük mindenféle üzleti teendőt. Fontos, hogy a tanoncokkal ne mint „közönséges” inasokkal, inkább mint hozzátartozókkal bánjunk. Ez mindegyiknek a tanoncokért érdeke, amennyiben az ilyen kint megint jókivétel, mondhatni sárvé-lettelkel végül dolgozhat. De a pinceszög ügyében nevelésügyi szinten ítérni látszanak a kártarsak, úgy itt a fővárosban, mint másutt és mint Onöknel is. Amig némelyik tudatlan megye, majd minden valamire való várossa vagy községének még az egyszerűbbek látszó vendéglőiben is alkalmaznak tanoncokat, adig a fővárosi közepes ületekben hirmondját is alig lehet látni az új pinceszögöket. Noha pedig ez az úgy eme vendéglőkre is épen csak úgy, vagy tán még inkább tartozik, mint a nagy ület-ekre. Ámly ilyen ületet lehet látni (Vas, Sopron megyékben és Bécsben), ahol két pinceszög nemcsak a csaposi, hanem az egyéb üzleti teendőt is a legjobban elátja, emellett az ület ragyog a tisztasággal. A nagy ületemberek és a jó falusi kocsmások egyaránt az ilyen pinceszögökhöz kerülnek ki. Hogy ez a kérdés mint vonatkozik a szakkönyvtár ügyére (ami egy előfizérrint van napirenden) ezt leg inkább az érteni meg, hogy a mostani pinceszögök 2-3%-ka sem ére megában kedvet a kisebb városi vagy pláne falusi vendéglősegre, már pedig a képzéshez kötsz szellem és a jóvó vendéglősi ipára érdekében ennek ad megfordítva kell történni.

És a ma annyiszor hangostattot azt a panaszt, hogy „micsinsek jó és megfelelő üzleti alkalmazottak”, — csakis a fenekre való törököséssel legyek megcsináltak. Ödvsöletünk. — Kínosai. Hogy tudomást szerettek az esetről... Hát aztán a Fogadó nem tudott meg más és ennél még rejtélyesebb dolgokat is: Mi különben az ügyről már régebben értesültünk a hogy csak most közölték, ez többeknek óhajára történt. — Hogy ne lettek volna, hanem s ezeken kívül a szavatai M. V., aki félig-meddig szintén kolozsváriak számvitói. Abban az ügyben megfelelő utasítás irántuk nevezett kártarsnak küldötték. Üdv! — Ssalat. Ha olyan kintnő utódot akar nevelni fiából, mint amilyen az előbb, akkor mindenképpel ítthoni nagy és kisebb (közép) ületekben gyakorolassa. Legfontosabb és viszonylagos megismerése. Csak aztán kélde ki pár évig külföldre. Kívánt nyomatványokat küldtetünk. — Új sáfőzet. Újat nem, legfeljebb egy régit kélhetünk. Akkor is kérünk beaküldeni 30 fill. bélyegköszögre. Üdv! — Patikus, B-Füred. Amint látszik, a legszebb sikerét Füreden érte el a patikus-sztrájk, amely meg a nem oia tartozó branschéknál tetszésre is úgy megnyerte, hogy valamennyien patikusnak csaptak föl. Tehát éljenek a fűrdi patikusok. — K. M. Bpest. Másutt kérjük, meg elismertetőbb dolgokat lehet olvasni és tapasztalni, amin ha segíteni akarnánk, az emberiség legelőtérben részét volna szakközönségünk könnöve, vagyis a világ legelőtérben és legkellemetlenebb munkijára kelenne valóikoi. Ezt azonban majd elvejt az ilyen dolgok legelőtérben mestere: a haladás. Mindazáltal elismereánk az ilyesmirre is kiterjedő figyelméért. — K. S. mindazent. Természetesen a képeses kérdésnek törvénybe írtatása, úgy amint az a M.-vásárhelyi kongresszuson is szóba került, csak az újabb engedélyekre vonatkozik, vagyis a meglévő jogokat nem érinti. — Laud. Ebben a kérdésben — hála az Egnek — még a legnagyobb protekczióval se lehet elérni semmit. Mindkét naptári kiadvány főlátott. Üdv! — K. M. feheri. Először tudja meg, hogy az

ottani pénzügyigazgatóság fötíterjesztette-e már az iratokat? Csak ezután lehet a kívánt dolog után érdeklődni. — G. F. 4. Címre nem tudjuk, vagy Franciaországban vagy Amerikában „kelebből” valóhol. Árgyazékat küldtetünk Naptár ment. Üdv! — D. főpinner. Nem ajánljuk, hogy a rövid 4-5 heti jórt a Viszob de „állandó” jót fötölcserje. Erről legfeljebb majd a jövő évben gondolkodjunk. Jelzett címre lapot küldtünk. Üdvözlé! — F. V. nem Karag. Seives és gyors elmentéred hála köszönetnek. — R. I. Bp. Vannak emberek, kik a világot annyira el vannak maradvá, hogy azokat még a legnagyobb mozgástírti kört kifejtjen a képek haladás sem tudná előre átkönnöve. Ilyenek persze, nem képesek megérteni, hogy mint lehetéseges egy egyforma állami uralom alatt álló, bár más nyelvű ország hasonló iparosaival barátságban lenni és a mindenen azonos érdeke előmozdítása céljából egy utó haladás, a haai vendéglőseknél. Ugyancsak ilyen keménynek annak megértéséhez is az erdele kőnnöve, hogy Budapest főváros vezetősége Bécs város vezetőségével s utóbbi viszont a budapestiekkel keresik és igyekeznek megerősíteni a barátságos jóviszonyt. S miként ezeket, más és más földös földt sem képes megérteni a korábbiakról nagy évszázadekkel elmaradt ilyen emberek.

Marosvásárhely

egyedül legszébb kiránduló helyén egy teljesen és csinosan berendezett étke és nyári vendéglő ület, másik ilyen ülettem mint azonos eladó. Az ülethez: egy díszes, külön szoba, szép terasz, zene-pavillon, nagy kert, 400 szék, 120 asztal, kettős tekepálya, söntér (sörkőcsök, borhűtő stb.), konyha, pinca, lakosztály, sokáim, istálló, kasszálo stb. Az ület létesítését 600 korona fizetésű a kézi lértel 80,000-ban végezték át. Evi bevé: 2000 korona. — Kolozsvárványi képzésű tanácsközigazgatóság bevezetésébe Ender Imre vendéglős Marosvásárhely.

VENDÉGLŐI SZAKKÖNYVTÁR

Különböző évfolyamu almanach- és naptár-kiadványok

1905
Fogadó, vendéglős, kávéos pincér
Almanach
közel 200 képpel. „Borgazdaság” stb. közhasznu rész.
Ára: díszes kötésben 6 korona.
Fűzve: 5 korona 30 fillér.

Emléklapok
1912
Vendéglősök Naptára
1908-ki szabadtári országos vendéglős kongresszus alkalmából. Ára 30 fillér.

1906
Fogadó, vendéglős, kávéos pincér
Almanach
Ára díszes kötésben 3 korona 20 fillér.

1913
Vendéglősök Naptára
Tartalma: Naptár, Naplój., Budapesti Utmutató, Fűrdőkatalus, Névmutatató, Általános rész stb. ipari cikk s közle-
menyes küvli gazdag Törvényismertető — Bor-és pincészkérés — Ételiszor — három nyelven — (II. rész) Szórakos-
tató, Vegyes közlések, Hasznos Tudnivalók stb.
Ára bekötvé: 2 korona.

1909
Vendéglősök Naptára
Ára fűzve: 1 kor. — Bekötvé: 1 kor. 50 fill.
1911
Vendéglősök Naptára
Ára fűzve: 1 kor. — Bekötvé: 1 kor. 50 fill.

1913
Vendéglősök Naptára
Ára díszesen bekötvé: 2 korona 50 fillér.
Az 1912 és 1913-ki
Vendéglősök Naptára
1914
Vendéglősök Naptára
Ára díszkötésben 2 K 50 fill.

Az itt fölsorolt összes kiadványok ára 13 K 20 fill. Ezen összegbe a postaköltség is bele van számítva. Penzküldemények és megrendelések Fogadó kiadóhivatalába, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz. inté- tendők.

Eladó jömeneteli fogadó (szálloda)

mely felvidéki megyei székhely, verseny nélkül áll a város környéke és nagy találgatású van, míg nyáron a Tatrát látogató közönség majd mind megfordul benne. A fogadó 20 szobája hangtölg ajtóval ellátva és modernül berendezve. Az üzlethez 2 pár ló, omnibusz, két hintó a teljes felszerelés tartozik. **Evi bér 6000** (hateszer) korona korona. Övadek 8000 kor. **Vételhez 25 ezer** korona készpénz szükséges. Cím a kiadóhivatalban. 7-7

Tenger melletti

jól jövedelmező évi állandó polgári penzióhoz keresek azonnali fokozatosan befektetendő tizenről — tizenöt ezer koronával, más vendéglős társat, mindkettőjük közreműködésével. Megkívántatik: magyar-német polgári konyha vezetésre, magyar és német nyelv bírása. Oly reflektánsok, akik fenntart két nyelven kívül más nyelveket is beszélnék; előnyben részesítenék. Bővebb felvilágosítással a „Fogadó” kiadóhivatala szolgát.

Kortyantó.

Örülünk ...

Örülünk minden módon.
Örülünk, ha lehet!
S élünk vígan ez ódon
Földön, amíg csak dróton
Nem jó az izenet ...

És hogyha már ki-ittuk
Életünk poharát,
Az élet itt nem hagyjuk,
Hanem tovább folytatjuk —
Vidáman oda át ...

Kis Kürtös.

Ami nincs.

- Dömi ur valami kis husztét szeretnék enni: mit gondol ml legyen az?
- Minden van a világon instálom, méltótatásék csak rendelkezni.
- Hát akkor hozzon egy kis kövéres sertiskarajt.
- Könyörgöm — vág a vendég szavába az éthordó — a sertések ezt a részét nem merem ajánlani, methogy — deíröl maradt vissza.
- Tudja mit Dömi ur — magunknál ugyis mindig kemény a sertésbus, tehát csak hozzon abból a deből, az legalább eddig jól megnahut.
- Jaj, dehogy puhult instálom — mondja keser-ves arccal az éthordó; hogy ószinte legyek, ilyen húst ma egyáltalán nem is sütöttünk be, csak combot, de az utóját annak is az előbb vittem el.

Áldás a szemvedőknek a világhírű városligeti szénsavdus

„ILONA“

Artézia ásványvíz.

Bort, étvágyat, kedvet javít. Gyomorrontást, bit, haragot elhárít. Házhoz szállítja

„ARTÉZIA“ R.-T. BUDAPEST.

TELEFON 60-72.

Profétához

címzett „Sörcsarnok és éttem”. Szabadkán, bérbé vagy kezdésbe azonnali kiadó. Bővebb felvilágosítást nyújt **Szuvajdzsita Obrád** tulajdonos Szabadka.

Eladó fogadó (szálloda)

Nagy vasuti gépponttal rendelkező felvidéki nagy forgalmú városban egy ugyancsak jóforgalmú fogadói (szálloda) üzlet **betegség miatt** utányosan és kedvesre feltételek mellett eladó. Az üzlethez **éttem, sörcsarnok, kávéház, 6 szállószoba**, szép nyári kertelveliség kuzlival, jégverem, (mely tele van jéggel) stb. szükséges helyiség. Az üzlet elad 250 hektó sört, 100 hektó bort és igen **nagy mennyiségű kávéházi ital**, **Vételár: 12,000** (tizenkétezer) korona. Cím a kiadóhivatalban. 2-4

Üzletvezetés, — könyvelés.

A szakmában teljes jártassággal bíró egyén, ki hosszabb ideig mint **azalföldi üzletvezető** volt alkalmazásban, **szobapincérei állást** keres, hol egyszerűsöd a könyvelést is elvégezn. **Átvenne** esetleg feleségével

sörcsarnokot

élszámolásra. Cím a kiadóhivatalban 2-3

PAPIRSZALVÉTA

1000 dbonként 4.— Szállítja a Fogadó könyvnyomda Budapest Szentkirályi-utca 34.

Eladó beszálló vendéglő

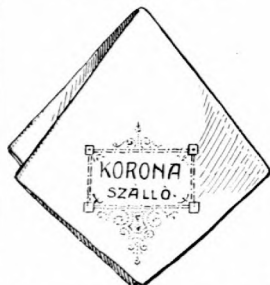
Nograd megyében élénk forgalmú és 20 nagyobb országos vásárnak a központját képező községben, közel a vasúthoz, 40 év óta fennálló és jömeneteli beszálló vendéglő eladó. Az üzlethez tartozik: nagy vendégszoba, konyha, egy nagy magasin, 80 lóra szolgáló, két szék, fészter, 20 koszira; a szemkivüli egy forgalmas meszárék. Vételhez nyolc-tíz ezer kor. szükséges. Bővebbet

Kosola Ödön vendéglős

Balatonalmádi. Fő-ut 6. 1-4

Estiválóhely, Csábrók köz

Legnagyobb, legkényesebb papír-nyomtatvány-„Fogadó nyomda” szállítja

A fogadós, vendéglős- és kávéiparhoz tartozók figyelmébe!

A nyári idény közeledtével felkérjük az i. l. fogadós, vendéglős és kávév arakat, hogy

étlap, (menu), papírszalvéta, papírtányér, rizsszalmaszalt, honblokk, — hektograph-lap — hektograph-készületek, továbbá:

díszes kivitelt **borcímkék**, mindennemű **felirati táblák**, valamint egyéb a vendéglői és kávéházi szakmánál előforduló **nyomtatványok, szivarszipka** stb. stb.

szükségletüket nálunk már most megrendelni sziveskedjenek, hogy az árak idejekorán rendelkezésre álljanak. A rendeléseket mi a leg-gondosabban elintézzük s a megrendelő által **előírt napra** szállítjuk.

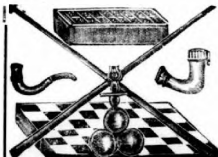
Nagyobb rendeléseknél és étlapokról készüggel szolgálunk árajánlattal.

Arjegyék ingyen és bérmentve!

Vendéglői és kávéházi cikkek raktára

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. (Fogadó-nyomda).

Novágh Károly mű- és disz-mű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takaréknépzőtárral szemben)

Ajánlja saját készítményű **elefántcsont-teke (billiárd) golyók, dákok, sakk, domino, lignum santum-golyók, bábuk, sétatákok, tarték és borostyánkő dohánvő-eszközöket** stb. nagy választékban. — **Billiárd-golyók esztergályozása, dákok, sakk és domino javítása olcsó árszámitással, pontos határidőre való szállítással** — elfogadtnak. □

Emmentháli

vagy különböző **csemegeajánlatokat** rendeljen csakis ...
a nyugatmagyarországi sajtógyárak és kivitel vállalatától

Stauffer és Fiai Répcelak.

Eladó vagy kiadó

„vendéglő, szálloda és kávéház“ a „szut közvetlen közelében, amely áll 4 vendégszoba, vendéglő, kávéház, étterem, szepárd, 2 lakosztály, konyha, kamra, mulató kerthelyiség, gazdasági udvar, istálló, mosókonyha, kocsiszín. Az üzlet 400 0/1 területen fekszik és teljesen be van rendezve. Bővebbet: 4-6

Szabó Fekete János szálloda tulajdonos **Jászberény.**

KISPESTEN

Kossuth Lajos-utca 16. sz. alatt a községháza és szolgálati székkel szemben levő, a „Vig tiszórtól“ címzett **jómenetű vendéglő, házzal együtt, teljes leltárral, betegség miatt eladó.** — Bővebbet: **Dvoracek József** pékmesternél, Kispeszt, Kossuth Lajos-utca 16. sz.

= Omnibusz =

alig használt, „Köbber-gyártmány“ 12 ülés és 12 ülés helyre **olcsón eladó.** Az omnibusz rendkívül könnyű járatu szerkezetével fogva hegyes vidéken is kelő könnyedséggel visz fel. 5-5

Bővebbet: **Schamberger Lászlónál Aradon.**

Eladó vasuti szálloda és vendéglő.

Budapesti pályaudvarral szemben lévő jóforgalmu vendéglő és szállodai üzlet, nagy kiterjedésű szép kerthelyiséggel, más vállalat miatt aronnal eladó. A szobák majd teljesen fedek a házért. Évi bev 5000 korona. Még 7 éves szerződés van. Komoly vevővel közli a címet a kiadóhivatal. 5-5

A szabadalmazott „Viniconservator“

használatá által a bor mindig friss marad és elmentli a megavaynyodásnak. Felülmúlhatatlan mód a bor conserválására, amit a világ összes vegyeszeti és borászati szakértői elismernek.

Nem lehet a „Viniconservator“ nélkül vendéglős, étterem-tulajdonos, sem bormagykereskedő, valamint szőlőtulajdonos sem. A „Viniconservator“ gyakorlati használhatósága által nagyon sok hívet szerzett a kontinens borászati szakértők körében.

Az óriási kivétel miatt a „Viniconservator“ ára leszállított a ma már **15 kor.** — ért kapható. Megrendelőre a

„Viniconservator“ betéti társaságnál Sziszek (Horvátország).

Elismerő és köszönytnyilvánító levelek mindenki által megtekinthetők. : Használati utasítás és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. :

Karcag r. t. város polgármesterétől.

4830 + 4858 + 4859 + 4860
K. i.—1914.

Árverési hirdetmény.

A vezetésem alatt álló Karcag r. t. város tulajdonát képező következő ingatlanok u. m.:

1. „Bárány“ szálloda és vendéglő.
2. „Szeles“ szálloda és vendéglő

Karcag város közhatalán a népkönyvtári tereben 1914. évi június 10-án d. e. 9 órakor megkezdendő

NYILVÁNOS ÁRVERÉSEN

1915 január 1-től számitandó 6 egymásután következő évre haszonbérbe adtnak.

Kikiáltási árak:

a) az 1 pont alattié 6810 kor.,
b) a 2. „Szeles“ 2610 kor., mely árának 10% a bánatpénzzül leteendő az árverezni szándékozók által.

Ézen árverésre a bérelni szándékozókat azon hozzáadással hívom meg, hogy az árverés feltettek a közg. kiadó hivatalban (Városhaza emeleti res. 8. sz.) a hivatalos órák által megtekinthetők.

Zárt vagy utóajánlatok nem fogadtnak el.

Karcag, 1914 június 15.

Szentesi Tóth Kálmán
polgármester.

Igen jóforgalmu vasuti vendéglő

nagyon csinos nyári kerthelyiséggel, fedett tekepályával, a hozzátartozó épületekkel betegség miatt **örökárban** eladó, esetleg **bérbéradó.** — Eladási ár: 28 ezer korona. Bérbevétel: eseten: 2500 korona. Az üzlet hármelet városi vendéglős családnak megfelel. Bővebbet: **Kovács Gyula** vendéglős, **Dunapataj.** 7-4

ELADÓ VENDÉGLŐ

Budapesten, a X. kerületben egy **kitünő nyári és téli üzlet,** melynek helyiségeit csakis jobb körűségű látogattja, **házzal együtt teljes berendezéssel eladó.**

Az üzlet áll: két vendégszoba, egy lakosztály, lelt és nyári konyha, nagy zárt veranda, szép kerthelyiség, jégvelem, tekepálya és a szükséges mellékkelhelyiségekkel. Eladási ár **negyvenezer** korona. Az átvetelhez 32 000 (harminctézer) korona szükséges. — Bővebb felvilágosítást nyújt a „Fogadó“ kiadóhivatala VIII, Rákóczi-ut. 13. 2-4

Nyomatványokat

vendéglők, éttermek és kávéházak részére legálisebben szállít a re: **Fogadó-nyomda Bpest, Szankiralyi-utca 34. sz.**

Szálloda, vendéglő, kávéház-

üzletemet, mely a városnak élénk és jobb pontján fekszik, **16 szoba föl-szereléssel s a kávéházi és vendéglői berendezéssel** — más üzleti vállalat miatt, igen jutányosan s a leltár értéken alul: **hatázezer koronáért** átadom. **Átvételnél 1500 korona** lefizetése elég. Még öt éves szerződés van. Bővebbet 4-4

Kauschky Konrád Korona-szállodás **Nagybánya.**

Kiváló új fajorok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek - Borértékesítő - Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm főispánja.

Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főter, Lubyház, Új bankpalota).

Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz.

Sürgöncyim:

Visontamátra

1908-1911. évjáratu és új fajorok.
Pecsenye, csemege, szamorodni és aszsu-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltványi szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Opörtó, Burgundi, Kabinet.

Budapesti képviselet:

X., Bányá-utca 12. Polgár Dávid és Társa urak, Budapest VII., Aréna-ut 17.

Telefon 122-41.

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselet:

Telefon 144-14.

Erzsébetfalvai képviselet:

Lauer József ur
Erzsébetfalva, Alkotmány-u. 4.

Készül több kiváló orvosi és tanári ajánlással.
1904. ST. LOIS GRAND PRIX.
Külföldi utazásokon kétféle minőségű Szőlőszőlőket
KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

Kristály

forrás szénásvával tellett ásványvíze hasznos ital
ételgyógyászati és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. — Hathatós szomjúságtáptató. — Vidékre és külföldre fuvarajánlatot szálítok. — Kérjen ábragyűjtést. — Szénásvattal-erősített víz és rendelhető, mely hasonló enyhétség folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizet. Szt. Lukács fürdő Kútvallalat Budán.

Borbetegségnél, hordókezelésnél

(és tisztításnál) szükséges előírásokra nére teljes ismeretést nyújt a „**VENDÉGLŐSÖK NAPTA**”, mely a „Fogadó” előfizetőinek kor. 2.50.

Triumph Írógép

a legújabb, legjobb és legalkalmasabb írógép, melyet kitanó praktikus volta és könnyű kezelése miatt alkalmaznak úgy a külföldi, mint a hazai fogadókban és éttermekben.

A fogadók, vendéglősök és kávéházak írógépe a **Triumph-írógép**.

Megrendelések intéződésk:

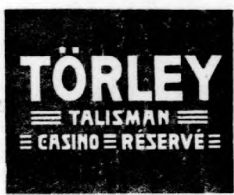
Írógépeket terjesztő és kölcsönző vállalat
Lévinger és Lantos

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 29. sz.

Étápirásra (nagyobb éttermek) és minden üzleti levelezésre a „Triumph” írógépet használják.

Hirdetők figyelmébe!

A fogadók, vendéglősök és kávéházak (parall) összeköttetésben lévő cégek figyelmébe felhívjuk az 1915-ki „**Vendéglősök Naplár**”-ra, amelybe hirdetőket már felvett a „Fogadó” kiadóváltala.

Üzleti borrendelőknél, konyhák és egyéb felszerelésekben és minden cikkben a FOGADÓ hasznos tanácsokat nyújtunk.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán árak nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók. **Íj. GRÜN WALD MÓR** üveg- és porcellán nagy raktárban Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6. (a Ferenc József-híd közelében.)

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek kiknek **oldal-zebeárca** (papirpézn), vagy (apró- és ezüstpézn számar) **pincértáskára** van szükségük, amelynek feneke nincs beillesztve, hanem a felszérz az aljáról egy darabból készült. — a legújánosabb árak mellett — szerezhetik be:

Molnár Vilmos *sérnökfőgyárosnái, BUDAPEST, IV., Károly-körút 25. (Központi városnáda).* **— Képes árjegyzék bérmentve —**

Fogadó-nyomdávállalat

Budapest VIII., Szentkirályi-u. 34. szám. ::

Közérdeklő figyelemre

A fogadók, vendéglősök és kávéházakhoz tartozóknak (vendéglősök, kávé, finisz, fizetőpincék és etbordó urakkal) bármely az üzleti kapcsolatba cikkekre van szükségük, ne rendeljenek ilyesmít máshol, mint a fenti című vállalatnál, amely a rendelt tárgyakat nemcsak jobb minőségben, hanem olcsóbban is szállítja.

HERRMANN J. L. R. T.

es. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad Alpacca-

Chinaezüst- és fémáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.

Raktárak Bécs, Gráz, Prága és Tübingen.
Legújósabb kiváló tárgyakból Szálladók, Vendéglősök, Kávéházak és háztartások részére.

Nagy választék